

**JAK SI KRAKONOŠ
S TRAUTENBERKEM VYMĚNILI
HOSPODÁŘSTVÍ**

nová krkonošská pohádka

napsal: Petr Tomšů

petr@tomsu.cz

POSTAVY

KRAKONOŠ:	pán hor
TRAUTENBERK:	pán na statku
ANČE:	služka s ostrým jazykem
KUBA:	mladý chasník ve službě u Trautenberka
HAJNÝ:	starší popleta s dobrým srdcem
KNĚŽNA:	chytrá dáma
KAČENKA:	hodná, skromná dívka, slouží horám
SOJKA:	Krakonošova jednoslovná pomocnice
RÝBRCOUL:	napůl kocour, napůl čert tropící neplechu
KŮZLE:	divoké kůzle (může hrát sojka, když to stihne)

SCÉNICKÉ POZNÁMKY

Na jevišti se střídají tři lokality - chalupa, les a Krakonošova zahrádka. Les i zahrádka se mohou částečně překrývat, zahrádku tvoří pouze záhonek bylin a skála se vchodem do jeskyně.

Pokud bude přestávka, pak buď po šestém, nebo ještě lépe po osmém obrazu. Po obou dochází v příběhu k časovému posunu.

OBRAZ 1

V chalupě

Noc v pánově chalupě. Napravo je velká postel, ve které spí Trautenberk přikrytý obrovskou peřinou. Uprostřed je stůl, nalevo kamna. Mezi kamny a postelí jsou dveře do chalupy. V místnosti se nachází ještě velká malovaná truhlice. Na zdi visí zrcadlo a flinta.

Ozve se kohoutí zakokrhání, začíná svítat, přibývá světla. Trautenberk se pod peřinou začne neklidně vrtět. Vypadá to, že se třese zimou. Najednou ze sebe odklopí peřinu, posadí se na posteli a začne křičet.

TRAUTENBERK: Anče, Kubo, hajnej, sem! Kde ste?

Ozve se dupání a do místnosti přibíhají Anče, Kuba a hajný.

HAJNÝ: Uctivý dobrý jitro, milostpane, to se nám dnes udělalo krásně.

TRAUTENBERK: Jaký krásně? Já jsem dočista zmrzlej jak herynek! Jak to, že je tady taková zima?

ANČE: (dívá se do kamen) Protože vám vyhaslo v kamnech. A na jaře jsou noci ještě studený.

TRAUTENBERK: Studený noci! Kubo, jak to, že netopíš? Za co vás platím, čeládko líná? Okamžitě zatopit!

KUBA: Ráčejí odpustit, milostpane, ale poslední polínko jsme přiložili před chvílí v kuchyni. A další už nemáme.

TRAUTENBERK: Jak to, že už nemáme žádný dřevo? V lese je ho přece dost! Proč jste ho na podzim nenařezali?

HAJNÝ: Milostpane, jestli si vzpomínáte, tak Krakonoš loni vypustil sníh krapátek dřív. Prý aby si lesy odpočinuly. On je tak starostlivej. Akorát my jsme ještě neměli všechno dřevo pod střechou.

TRAUTENBERK: Jo tak on je Krakonoš starostlivej. A že mu tady lidi mrznou, to mu nevadí.

ANČE: Jaképak mrznou. Vždyť se můžete obléct a sednout si venku na zápraží. Sluníčko už nabírá na síle, krásně vás to prohřeje.

TRAUTENBERK: Himl hergot donrvetr krumcajs element! Copak já jsem nějaká ještěrka, abych se musel nahřívát někde na kamení?

Trautenberk se začíná vyhrabávat z peřin, ale moc mu to nejde. Nakonec se z nich přece jen vykulí a spadne na zem. Má na sobě dlouhou bílou noční košili.

TRAUTENBERK: No co koukáte? Nestát, nekoukat! Zvedněte mě! Anče, obléct!

Kuba s hajným zvedají Trautenberka z podlahy. Anče vytahuje z truhlice jeho oblečení - kalhoty, boty a kabát.

TRAUTENBERK: Kde mám kalhoty?

Anče mu pomáhá do kalhot, ale přes tlustý zadek to moc nejde.

ANČE: Teda, jemnostpane, vy ještěrka určitě nejste.

TRAUTENBERK: Jauvajs, musíš opatrně!

ANČE: Snad jsem vaší jemnostzadnici moc neublížila.

TRAUTENBERK: Nebuď drzá. Kubo, boty!

Trautenberk usedá na židli a Kuba se mu snaží nazout boty. Taký mu to nejde, ale s pomocí hajného se jim nakonec podaří obě boty nazout.

TRAUTENBERK: Hajnej, kabát! Ale rychle, nebo tady dočista zmrznu.

KUBA: No já jsem se teda zapotil.

Hajný se mu snaží obléct kabát, strká mu ruce do rukávů, ale dělá to tak nešikovně, že nakonec do kabátu obleče sám sebe.

HAJNÝ: Mě už je docela teplo, milostpane.

TRAUTENBERK: Ale mě je pořád zima! Hergot, hajnej, ty máš můj kabát!

HAJNÝ: No jo, jemnostpane, to je náhodička.

TRAUTENBERK: Jaká náhodička. Okrást mě chcete! Ale já vám ukážu, holoto líná. Anče, snídani, Kubo vodu!

Bere si od hajného svůj kabát. Anče odběhne ze světnice a Kuba položí na stůl lavor s vodou. Trautenberk do něj opatrně ponoří prst.

TRAUTENBERK: Vždyť je to ledový! Budu mít omrzliny! Okamžitě ohřát.

HAJNÝ: Já donesu horkou vodu z kuchyně!

Odbíhá pryč. Trautenberk si zatím upravuje oblečení a parádí se před zrcadlem. Přibíhá hajný s konvicí.

HAJNÝ: Už to nesu, milostpane, to se prohřejete (nalévá vodu do lavoru)

TRAUTENBERK: No jen aby!

Trautenberk opět noří prst do vody a bolestivě ho vytahuje.

TRAUTENBERK: Jauvajs! Vždyť je to vařící! To si mě tady chcete uvařit k obědu?

HAJNÝ: Ale to není možný, počkejte, já to pofoukám.

Hajný usilovně fouká lavoru. Trautenberk zkouší teplotu a tentokrát je spokojený. Opatrně si jedním prstem umyje jedno oko a druhým prstem druhé oko. To je vše. Usedá ke stolu.

TRAUTENBERK: Tak. Vodu vylejt! Anče! Co je s tou snídání?

*Kuba odnáší lavor, přichází Anče s talířkem a hrníčkem.
Pokládá to před Trautenberka. Ten se na to nevěřičně dívá.*

TRAUTENBERK: Co to má bejt?

ANČE: Co by? Chleba s tvarohem.

TRAUTENBERK: To vidím. Jak to, že není pečínka?

ANČE: Jaká pečínka? Neofouklo vás zlý povětrí, milostpane? Kde bysme vzali pečínku? Na dvoře všeho všudy tucet slepic, husy a kachny musíme vykrmit a králíky potřebujem na mladý.

TRAUTENBERK: A co vepřový? Byla přece zabijačka.

ANČE: Zabijačka byla před měsícem. Všechno maso jste už ráčil sníst. To bylo ovárek na snídani, pečínka na oběd, jelítka k večeři.

TRAUTENBERK: Himl laudon! To se tady mám krmit tvarohem jak nějaký pacholek?

ANČE: Však ona se po tvarohu ještě nikomu pusa nezkřivila.

TRAUTENBERK: Marš ven! Běž nakrmit králíky.

Anče odchází. Odejít chce i hajný, ale Trautenberk ho zastaví.

TRAUTENBERK: Ty ne, hajnej, ty se posad' hezky ke mně.

HAJNÝ: (sedá si) Uctivě děkuju.

TRAUTENBERK: A klidně si zakuř.

HAJNÝ: Milostpán je velmi laskavý (vytahuje fajfku)

TRAUTENBERK: (mile) No tak, vykládej. Jak to vypadá po zimě v našem revíru? Máme tam něco?

HAJNÝ: No jéje, milostpane. Letos se nám toho urodilo. Dva koloušci, pět zaječích rodinek, každá má aspoň tři mladý, osm bažantů a slípky už sedí na vejcích. A koroptví, těch letos bude!

TRAUTENBERK: A co ten šestnácterák? Jak tomu se daří?

HAJNÝ: Jaký šestnácterák, pane?

TRAUTENBERK: No ten jelen, obrovský, jak jsme ho viděli na podzim u krmelce.

HAJNÝ: Jo ten!

TRAUTENBERK: Jo ten!

HAJNÝ: Ten se má náramně, pane. Ten je spokojený, ouplný král lesa z něho je!

TRAUTENBERK: Tak král lesa, povídáš. *(mne si spokojeně ruce)* Tak to bysme ho měli navštívit? A víš co, doneseme mu pytel sena. Aby nám náhodou nezhubl.

HAJNÝ: Ale co by hubnul, milostpane, Krakonoš mu podstrojuje samé dobroty.

TRAUTENBERK: Krakonoš? Co ten s ním má společného?

HAJNÝ: Já vám to neřek? On je teď v Krakonošově revíru. U nás měl chudáček hlad a tak šel ke Krakonošovi. My jsme nestihli doplnit zásoby v krmelcích, jak se ten sníh spustil dřív. Ale nemusíte mít strach, je o něho dobře postaráno.

Trautenberk vztekle praští pěstmi do stolu, až talířek nadskočí. Hajný se lekne a vyskočí od stolu.

TRAUTENBERK: Tak on si Krakonoš spustí zimu už v říjnu, my ještě nemáme krmelce plný, ale hlavně, že stromečky budou přikrytý sněhovou peřinou. Himl hergot donrvetr! To se mu pak kradou jeleni!

HAJNÝ: On ten jelen ráčil sám zajít do Krakonošova...

TRAUTENBERK: Mlčet! Tomu nerozumíš. Ale já to tak nenechám. Já mu ukážu, kdo je v kraji pánem!

Vstává a bere ze zdi flintu.

HAJNÝ: Co chcete dělat, milostpane?

TRAUTENBERK: Když on si Krakonoš bere z mého, tak já si zase vezmu něco od něj. Anče, Kubo, sem!

Do místnosti přichází Anče a Kuba.

TRAUTENBERK: Nestát, nekoukat, oblékat. Budete nadhánět!

ANČE: Co že budeme?

TRAUTENBERK: Nadhánět. Až se vrátíme, nachystáš hrnce, kastróly, pekáče, mísy na maso. Ať toho šestnácteráka pěkně zpracujeme. A parohy prodáme o pouti luftákům, vyděláme na nich majlant.

KUBA: Ale milostpane, kde bysme vzali šestnácteráka? U nás po lese neběhá ani šestnáct zajíců.

TRAUTENBERK: U nás možná ne. Tak, de se, de se!

Trautenberk s flintou vychází dveřmi, Kuba s hajným za ním.

KUBA: (na hajného) Co ho to zas popadlo? Co to má s tím jelenem?

HAJNÝ: Ani se neptej. Jdeme pytláčit na cizí.

Oba mizí ve dveřích. Anče si ještě bere šátek na sebe a vybíhá za nimi.

ANČE: Mankote. Z toho zas bude polízanice.

OBRAZ 2

V lese

Lesem pomalu proběhne Rýbrcoul. Malá chlupatá postava s ocasem a jedním rohem, napůl kocour, napůl čert. Poskakuje, podupává, vydává divné zvuky. Kopne do prašivky, do kytek a zachechtá se. Něco zaslechne, tak rychle zmizí. Přichází Trautenberk, hajný, Kuba a Anče. Trautenberk s hajným drží svoje flinty. Našlapují opatrně a rozhlíží se kolem po zvěři. Blíží se k velké ceduli, na které je napsáno TADY JE KRAKONOŠOVO. Trautenberk jde dál, Anče a Kuba s hajným se před cedulí nerozhodně zastaví.

TRAUTENBERK: No co je? Co tam stojíte jak vyřezávaní svatí?

KUBA: Ale milostpane, tam je Krakonošovo.

TRAUTENBERK: Myslíš, že já neumím číst. Já jsem studoval v Praze na vejšce.

ANČE: Asi málo. To byste věděl, že tady začíná Krakonošův revír.

HAJNÝ: *(má strach, zakoktává se)* Ono se panu Krakonošovi asi nebude líbit, že mu tam to to...

TRAUTENBERK: Že mu tam co?

ANČE: Že mu tam lezeme.

KUBA: A s flintou!

TRAUTENBERK: Tak pánovi Krakonošovi se nebude líbit, že mu tam lezeme s flintou. A mně se má líbit, že nám ničí hospodářství? Jednou kroupy, podruhé holomráz? A vánice už v říjnu? Já si беру jen to, co mi patří.

KUBA: Ale když...

TRAUTENBERK: Žádný když! Jde se! No tak? Bude to?

Anče, Kuba a hajný nešťastně přejdou kolem cedule za Trautenberkem. Ten už se rozhlíží, co by kde ulovil. V křoví uvidí obrovské parohy.

TRAUTENBERK: Hajnej! Vidíš ho?

HAJNÝ: To bude on! Šestnácterák! Určitě milostpane!

ANČE: To je tak osmerák!

TRAUTENBERK: Mlčet. Tomu nerozumíš, to je vysoká matematika. Já chodil v Praze na vejšku! Anče, Kubo. Vy ho obejdete a naženete ho k nám, jasné?

KUBA: No, jasné.

TRAUTENBERK: Až poběží k nám, my s hajným zahájíme palbu.

HAJNÝ: Ježišmarjá, jakou palbu? Vždyť já nestřelím ani koroptev.

TRAUTENBERK: Tak na co máš tu flintu?

HAJNÝ: Já, já, já nemůžu střílet. Mně se strašně potěj ruce.

TRAUTENBERK: Uhni z cesty, já si ho zastřelím sám. A vy už běžte.

Anče a Kuba mizí v lese. Trautenberk se chystá ke střelbě. Míří do křoví a puška se mu podezřele moc hýbe. Hajný si za ním zacpává uši.

TRAUTENBERK: To bude rána, panečku. Slyšíš, hajný?

HAJNÝ: Neslyším.

TRAUTENBERK: Tak dávej pozor, ať ho slyšíš.

Oba napínají uši. Najednou začne křik a zmatek.

KUBA, ANČE: Už utíká! Utíká k vám!

HAJNÝ: Já ho vidím, já ho vidím.

Ukazuje do houští, kde se rychle hýbají parohy. Trautenberk marně napíná zrak.

TRAUTENBERK: Kde je? Kde je?

HAJNÝ: Běží přímo na vás. Rychle!

Trautenberk vypálí ránu. Hajný si leknutím sedne na zem.

TRAUTENBERK: Dostal jsem ho! Dostal jsem ho! Hajnej, kde si? Co tady vysedáváš? Rychle pro něho.

HAJNÝ: Už jdu, už jdu!

Po čtyřech mizí v lese. Z lesa naopak přibíhají Anče a Kuba.

KUBA: Tak co, máte ho?

TRAUTENBERK: Co se tak hloupě ptáš? Samozřejmě, že ho mám. Hajný už pro něho šel. Nevím, jestli ho utáhne, takovou horu masa.

ANČE: Snad nám budou ty kastróly stačit.

Hajný se loudavým krokem vrací z lesa. Něco drží za zády.

TRAUTENBERK: Kde ho máš? Trefil jsem ho?

HAJNÝ: Ale jo, trefil.

Ukazuje, co drží v ruce. Je to mrtvý zajíc.

ANČE: Mankote, to je zajíc.

TRAUTENBERK: Co je to za nesmysl? Já střílel na jelena! To si někdo zodpoví! Nepřehlídl jsi ho, hajnej? Ty tvoje brejličky jsou celý špinavý.

HAJNÝ: Já náhodou vidím dobře. Já jo.

TRAUTENBERK: Ukaž, dej to sem. (*prohlíží si zajíce*) Ále co, taky pěkný kousek. Z toho bude dobrá pečínka. (*předá zajíce Anči*)

ANČE: Tak na toho mi ty kastroly stačit budou.

TRAUTENBERK: Nestát, nekoukat, jde se dál. Jeden zajíc je málo za tak mizernou zimu.

KUBA: Milostpane, vy chcete ještě střílet? Vždyť to byla rána na celý Krkonoše. Tu musel Krakonoš určitě slyšet.

TRAUTENBERK: Ten starej prašivka? Pche, ten ještě chrní. Radši hled' kolem sebe, jestli neuvidíš dalšího jelena.

ANČE: (*zvedne zajíce nad hlavu*) Já myslím, že jeden jelen už nám stačí.

HAJNÝ: Ticho, ticho! Já slyším kroky. A funění.

Všichni okamžitě ztichnou a schovají se za strom. Chvilku se nic neděje, ale potom vyjde z lesa Rýbrcoul. Opět dělá neplechu. Trautenberk za stromem na něho zamíří a vystřelí. Po hlasité ráně Rýbrcoul uteče. Všichni vylézají z úkrytu.

TRAUTENBERK: Fuj, co to bylo?

ANČE: To byl určitě Rýbrcoul!

TRAUTENBERK: Rýbrcoul? Tady u nás? Já myslel, že je to jen taková povídačka pro děti.

ANČE: Kdepak, co vás nemá, milostpane. Rýbrcoul je napůl kocour a napůl čert. Přišel do Krkonoš odněkud zdaleka, ještě dřív než Krakonoš. A celou tu dobu dělá po horách samé neplechy. Škodí lidem i přírodě.

HAJNÝ: Na toho má spadeno i sám Krakonoš!

TRAUTENBERK: Škoda, že jsem ho netrefil. Ale bylo to těsně.

Hajný nenápadně ukazuje Kubovi asi metr, jak to bylo těsně.

TRAUTENBERK: A co ulovíme teď? Chtělo by to ještě nějakou koroptvičku.

KUBA: Pojdme už, milostpane, co když nás tu Krakonoš načapá.

TRAUTENBERK: Nesmysl. Kdo se bojí, nesmí do lesa. Hele, támhle něco letí.

Přilétává (přibíhá) sojka. Mává křídly a dělá píp, píp. Trautenberk na ni míří.

TRAUTENBERK: Sojka! Budu mít nové pírkó za kloboukem.

HAJNÝ: To je Krakonošova sojka. To nesmíte!

TRAUTENBERK: Já že nesmím? Já jsem tady pán, já můžu všechno. A jestli je to Krakonošova sojka, tím spíš. Ještě by nás prozradila.

Míří na sojku, Anče s Kubou se jí snaží chránit a odhání ji. Hajný se pleťe mezi flintu a sojku, aby nemohl Trautenberk vystřelit. Dobrá věc se nakonec podaří, sojka odletí.

TRAUTENBERK: Co ses tady motal, ty budižkničemu? Teď nás ta malá hlídačka nahlásí Krakonošovi.

KUBA: Tak raději pojdme. Máme toho zajíce.

TRAUTENBERK: Hm, no dobrá. Dejte ho sem. Já si ho ponesu sám.

Bere si zajíce a vrací se k ceduli. První jde Kuba. Když dojdou k ceduli, Kuba narazí do neviditelné zdi. Nemůže dál.

TRAUTENBERK: Co se to tam děje? Nevíš, kudy vede cesta?

KUBA: To vím moc dobře. Ale ono to dál nejde.

TRAUTENBERK: Jak nejde? Co nejde? Ukaž.

Jde sám a u cedule ho neviditelná zeď taky zastaví. Marně se rozbíhá a zkouší to silou. Vždycky narazí.

TRAUTENBERK: Co je to za čáry?

Anče pantomimicky ohmatává prostor před nimi.

ANČE: Tady opravdu něco je. Neviditelná stěna!

HAJNÝ: Kde? Já ji nevidím! (*čistí si brejličky*)

KUBA: Kouzla a čáry. Už se nikdy nedostaneme domů!

TRAUTENBERK: To bych se na to podíval. Já se domů prostrhám.

Bere si flintu, připravuje se na střelbu. Najednou ale zahřmí a proti nim přichází Krakonoš. Na sobě dlouhý hnědý plášť, na hlavě klobouk se širokou krepou, v ruce pořádnou sukovicí.

KRAKONOŠ: Na co máš tu flintu, Trautenberku?

Čeládka se klaní, Trautenberk mírně panikaří. Schovává flintu i zajíce zároveň. Krakonoš dojde až přímo k němu.

TRAUTENBERK: Drahý sousede, tebe nám samotné nebe posílá. Zachraň nás.

KRAKONOŠ: Zachráním, zachráním. Napřed mi ale řekni, co děláš v mém revíru. Snad mi tu nepytlačíš?

TRAUTENBERK: V tvém revíru? Asi jsme náhodou přešli ceduli, ani jsme si nevšimli. Prostě se jen tak procházíme po lese, nadýchat toho čerstvého povětří.

Trautenberk se snaží zbavit zajíce. Za zády ho podává hajnému, ten Anči a ta Kubovi. Kuba ho omylem podá samotnému Krakonošovi. Ten ho ukáže Trautenberkovi.

KRAKONOŠ: A co je tohle, Trautenberku?

TRAUTENBERK: Tohle? To bude kočka.

KRAKONOŠ: Trautenberku!

TRAUTENBERK: Tak zajíc je to. Nějaký unavený.

KRAKONOŠ: Tak přece jen mi tu pytlačíš. Ale to ti přijde draho!

TRAUTENBERK: Jaké draho, sousede. Tak to pozor. To bych si mohl i já stěžovat.

KRAKONOŠ: Ty stěžovat? A na copak?

TRAUTENBERK: A co ten sníh na podzim? Pokud vím, nikdo si tady v horách nestihl udělat zásoby na zimu.

KRAKONOŠ: Stromy si už potřebovaly odpočinout. Bylo moc horké léto.

TRAUTENBERK: To je pěkné, že se staráš o stromy. Ale co lidi? Nepřál bych ti slyšet ty řeči, co o tobě na podzim říkali v Jilemnici.

KRAKONOŠ: Lidi na mě nadávali?

TRAUTENBERK: To je slabé slovo.

KUBA: Tady milostpán má pravdu. Taky jsem to slyšel.

KRAKONOŠ: Příroda je důležitější. A toho zajíce si odskáčeš!

TRAUTENBERK: To je můj zajíc!

KRAKONOŠ: To je zajímavé, že tvůj zajíc běhá v mém revíru.

TRAUTENBERK: Protože mi kradeš zvěř.

KRAKONOŠ: Važ slova, Trautenberku, mě ze zlodějiny obviňovat nebudeš!

TRAUTENBERK: A budu a budu. A klidně budu.

KRAKONOŠ: To si vypiješ!

Vypadá to, že se schyluje k nejhoršímu. Krakonoš zvedá svou hůl, Trautenberk šahá po flintě. Najednou přiletí na scénu sojka. Uklidňuje situaci.

- SOJKA:** Píp, píp. Kněžna. Píp, píp!
- KRAKONOŠ:** Co trojčíš? Kdo že tu je?
- SOJKA:** Píp, píp. Kněžna, kněžna. Píp, píp.
- KRAKONOŠ:** Kněžna je tady?
- SOJKA:** Píp, píp. Kněžna. V lese, v lese. Píp.
- TRAUTENBERK:** Kněžna u nás v lese? Nepleteš se?
- SOJKA:** Píp, píp, Trautenberk, Trautenberk. Píp, píp, hovado, hovado. Píp.
- TRAUTENBERK:** Ále, vlez mi na záda.
- ANĚ:** Mankote, kněžna u nás v lese. To je nadělení. Kde je?
- SOJKA:** *(ukazuje křídlem)* Píp, píp. Tam, tam.
- KRAKONOŠ:** To se mi nechce líbit. Běžte tam, ať nezabloudí.
- KUBA:** My jdeme! Pojdte, hajnej.
- Kuba s hajným odcházejí za sojkou, která jim ukazuje cestu. Krakonoš se už smířlivě baví s Trautenberkem.*
- KRAKONOŠ:** Poslouchej, Trautenberku, tys ji sem pozval?
- TRAUTENBERK:** Já? Proč bych to dělal? Já jsem rád, že jsem rád. Ještě potíže s vrchností. Dej pokoj.
- KRAKONOŠ:** Co tady může chtít?
- TRAUTENBERK:** No, povídají se různé věci.
- KRAKONOŠ:** Jaké věci?
- TRAUTENBERK:** No, různé. Že chce krkonošské panství prodat. A jí patří celé Krkonoše.

KRAKONOŠ: Hory patří odedávna všem. Hlavně mně!

TRAUTENBERK: Ale glejt na to žádný nemáš.

KRAKONOŠ: Já žádný glejt nepotřebuju.

TRAUTENBERK: Nepotřebuješ - nepotřebuješ. Tvoje věc. Mně by se zrovna takový glejt líbil. Když máš glejt, je právo na tvoji straně.

KRAKONOŠ: Trautenberku, nechystáš zas nějakou čertovinu?

TRAUTENBERK: Já? Ale sousede, vždyť mě znáš.

KRAKONOŠ: No právě. To abych si ten glejt raději taky pořídil.

ANČE: Už jdou!

OBRAZ 3

V lese

Z lesa vychází Kuba a za ním hajný s kněžnou. Hajný ji drží za ruku a pomáhá v chůzi. Kněžna má na sobě krásné šaty, na hlavě klobouček, na první pohled jde poznat, že jde o vrchnost.

HAJNÝ: Tady opatrně, paní kněžno, ať si nenatrhnete vaši róbu.

KNĚŽNA: O róbu strach nemám, milý hajný, já se v mládí v tomto lese leccos naběhala.

Kněžna dojde k čekajícím. Trautenberk a Anče se hluboce ukloní.

TRAUTENBERK: Uctivé pozdravení, jemnostpaní kněžno, ruku líbám.

Kněžna udělá pukrle, Trautenberk i Anče políbí kněžně ruku. Kněžna ji nastaví i Krakonošovi, ale ten s ní jen pořádně zatřese.

KRAKONOŠ: Dobrý den, kněžno. To se nám dnes udělalo hezky.

KNĚŽNA: Ano, máme dnes krásný den.

KRAKONOŠ: To jsem udělal já.

TRAUTENBERK: Ale za to zima byla tuhá.

KNĚŽNA: Ano, zima byla opravdu nepříjemná.

TRAUTENBERK: To udělal taky on.

Krakonoš na Trautenberka zamračeně zahrozí.

KNĚŽNA: Jsem ráda, že jsem vás konečně našla. Už od rána vás naháním po celém kraji.

KRAKONOŠ: A co že jste si na nás ráčila vzpomenout?

KNĚŽNA: Máš pravdu, Krakonoši. Trochu jsem vás poslední dobou zanedbávala. Přitom v dětství mě z lesa nemohli dostat.

KRAKONOŠ: Plašila jste mi veverka.

KNĚŽNA: Však jsi mi několikrát vyhuboval. Podívej, ta cedule, ta je tady pořád. (*ukazuje na ceduli*)

KRAKONOŠ: Ta je tu staletí. Vyvedl mi ji samotný mistr Brandl, když tudy kráčel do Bavor.

KNĚŽNA: Ukaž? No ano, je to ona.

Bere - otáčí ceduli. Z druhé strany je stejně velký neumělý nápis KRAKONOŠ JE a dětský symbol prasete. Krakonoš si ceduli zamračeně prohlíží.

KRAKONOŠ: No toto?

KUBA: To je taky od Brandla?

KNĚŽNA: Ne, to je ode mě. To bylo za ty veverka.

TRAUTENBERK: A čím vděčíme za vaši návštěvu dnes, paní kněžno?

KNĚŽNA: Mám trápení. Jak víte, osud mi nedopřál žádné děti. Čas utíká a já musím pomalu zvažovat, komu odkážu své panství. A není to panství malé, zahrnuje skoro celé Krkonoše.

TRAUTENBERK: To je slušné panstvíčko.

KNĚŽNA: Celou zimu jsem přemýšlela, kdo by se na to místo hodil nejvíc. Nejprve jsem myslela tady na Krakonoše. O hory se stará poctivě, ví o všem, co se v lese šustne.

KRAKONOŠ: Děkuji za uznání. Rád se vám o Krkonoše postarám. Kde to mám podepsat?

KNĚŽNA: Pak ale v lednu uhodily ty mrazy. A my měli málo dřeva.

TRAUTENBERK: Ojjoj, ty mrazy. Ty mrazy!

KNĚŽNA: Ono to trvá, vytopit takový zámek. A vzpomněla jsem si na vás, milý pane Trautenberku. Máte sice malé hospodářství, ale co jsem slyšela, daří se vám i v tomto těžce zkoušeném kraji.

TRAUTENBERK: Těžce, těžce zkoušeném. No, sousedy si nevyberete.

KNĚŽNA: Tak mě napadlo, že snad vy byste mohl spravovat celé Krkonoše. Vyznáte se v hospodářství, víte, co potřebují k životu lidé v horách. A obchodník jste prý také zdatný.

TRAUTENBERK: Kde to mám podepsat?

KNĚŽNA: Pak se mi ale doneslo, jak se chováte ke své čeládce a velice mě to zamrzelo. Prý jste lakomý a umíte jenom nadávat.

TRAUTENBERK: Himl hergot laudon, který čerchmant vám tohle s odpuštěním nakukal?

KNĚŽNA: *(ukazuje do krajiny)* Trautenberku, když se kolem sebe rozhlédnete, co vidíte?

TRAUTENBERK: No, co by? Kopce, hory, lesy. Už teď mě bolí nohy, jenom se na to dívám.

KNĚŽNA: A co vaše čeládka? *(ukáže na čeládku)*

TRAUTENBERK: Pche, čeládka? Já vidím holotu, která jen stojí, kouká a nic nedělá.

KNĚŽNA: I ty, Krakonoši?

KRAKONOŠ: Já vidím, tři poctivé páry rukou, které se v našich krásných horách neztratí.

KNĚŽNA: A co je to tam na stráni? *(ukazuje)*

KRAKONOŠ: Nějaký dobytek nebo co. Nejraději bych na ně poštvál vlky. Jenom to srnkám spásá trávu. Tfuuj!
(*odplivne si*)

TRAUTENBERK: To jsou moje krávy. Nejlepší dojnice v okolí! Na trhu bych za ně utržil dvacet tolarů.

KNĚŽNA: Takže, abych to zkrátila. Ráda bych předala panství jednomu z vás. Ale nevím komu. Sami vidíte, že je těžké se mezi vámi rozhodnout. Proto jsem si vymyslela takovou zkoušku.

TRAUTENBERK: Zkoušku?

KRAKONOŠ: Jakou zkoušku?

KNĚŽNA: Ty, Krakonoši, rozumíš přírodě a horám. Ale nevím, jestli rozumíš hospodářství, lidem a jejich potřebám. A ty, Trautenberku, zase rozumíš těm praktickým věcem na statku. Víš za kolik koupit a za kolik prodat. Ale nevím, jestli ti něco říká příroda. Prý se o zvěř nestaráš a do lesa chodíš jenom střílet (*ukazuje na zastřeleného zajíce*).

TRAUTENBERK: Ten zajíc tu už ležel.

KNĚŽNA: Během těch dlouhých zimních večerů jsem vymyslela jediný způsob, jak se dozvědět pravdu. Vy dva si navzájem vyměníte hospodářství. Aspoň do léta. Krakonoš dostane na starost tvůj statek a dokáže, že na něm umí hospodařit. A ty dostaneš na starost hory a přírodu. Ukážeš, jestli horám rozumíš a jestli se o ně dokážeš postarat.

ANĚ: Mankote, milostpán bude jako Krakonoš? Pánbůh s námi a zlý pryč.

KUBA: To já taky nevím, jestli je to dobrej nápad.

TRAUTENBERK: Počkat, počkat! A to jako když obstojím, dostanu celý Krakonoše?

KNĚŽNA: Ano.

KRAKONOŠ: A co když neobstojí. Co když teď vypustí holomrazy, co když kroupy s vichřicí polámou stromy? Tohle si já nevezmu na svědomí. Hory mám na starosti odjakživa já!

TRAUTENBERK: Ale, sousede, snad se nebojíš? Sypat sníh lidem na hlavu, to jo, ale postarat se o kravky a pole pšenice, to už je krapet něco jiného, že?

KRAKONOŠ: Chceš říct, že neumím hospodařit?

TRAUTENBERK: Já jen říkám, že to není tak jednoduchý.

KNĚŽNA: Právě proto chci, abyste si to vyzkoušeli. Ale pozor. Ty, Krakonoši, se musíš obejít bez svých kouzel. A ty, Trautenberku, necháš svou flintu taky na pokoji. Ať je ta zkouška spravedlivá. Tak co, pánové, jdete do toho?

Oba se tváří nerozhodně, ale nakonec si plácnou.

TRAUTENBERK: Ať tratím, do léta to vydržím a pak budu pánem tady toho všeho. A ty mě budeš muset poslouchat!

KRAKONOŠ: Jenom počkej, Trautenberku, já ti zatrhnu tipec. Až budu mít glejt, pomašíruješ vocaď!

KNĚŽNA: Tak se mi to líbí. Přijedu sem na začátku léta a zhodnotím vaše výsledky. Pak se rozhodnu. Pokud mě ani jeden z vás nepřesvědčí, přenechám Krkonoše baronovi ze Štěpanic.

TRAUTENBERK: Štěpanickému baronovi? Nikdy! Ten se umí jen předvádět, kolik má peněz.

KRAKONOŠ: A lesy má jenom na to, aby tam pořádal hony. To by teda byl pán Krkonoš.

KNĚŽNA: Je to na vás, pánové. Podmínky znáte. A teď, kdo mě doprovodí zpátky?

HAJNÝ: Já, já vás doprovodím.

Kněžna se s pukrletem rozloučí a odchází s hajným.

KRAKONOŠ: *(na Trautenberka)* Tak pojď, ukážu ti tvoje nové hospodářství.

Oba odchází. Zůstává Kuba a Anče.

ANČE: Kubíčku můj zlatej, myslím, že nás čekají zajímavý časy. Tak pojď, udělám ti toho zajíce na smetaně. Seber cestou nějaký dříví.

Odbíhají.

OBRAZ 4

V Krakonošově zahrádce

Krakonoš obchází s Trautenberkem svoji krásně upravenou zahrádku. Ukazuje mu, kde rostou jednotlivé byliny. Trautenberka to ale příliš nezajímá.

KRAKONOŠ: Tady roste zeměžluč a devětsil. Na tomto záhonku je meduňka, dobromysl a kozlík. Ten kvete až v červenci. Posloucháš mě, Trautenberku? Když ty bylinky popleteš, můžeš někoho i zabít.

TRAUTENBERK: No jo, žádný strachy. A toto je co?

KRAKONOŠ: To je konopí. Moc dobrý do fajfky. A teď ti ukážu, kde mi roste oměj a pelyněk. Ty musíš zalívat každý den, rozumíš?

TRAUTENBERK: Radši mi ukaž, kde schováváš kroupy a zlý povětrí.

KRAKONOŠ: A proč tě to zajímá?

TRAUTENBERK: Abych náhodou něco nevypustil.

KRAKONOŠ: No dobrá. Když jinak nedáš.

Ukazuje mu na skálu, kde několik děr zakrytých pokličkami. Postupně je odkrývá a podle obsahu se ozývá příslušný zvuk.

KRAKONOŠ: Tady mám zahradnický déšť. (zvedne poklici) Ten můžeš sem tam vypustit. Vedle je vichřice. Na tu pozor (zvedne poklici, Trautenberka to málem odfoukne). Letní bouřky jsou tady (ukáže, ozvou se hromy) a kroupy tady (ukáže, Trautenberk ochutná).

TRAUTENBERK: Hm, dobrý.

KRAKONOŠ: S těmi šetři. Vedle je ještě sníh a mráz.

TRAUTENBERK: *(zvedá krabici)* Hele, tady je nějaká bedýnka.

KRAKONOŠ: Tam chovám kůrovce. Jen tak, pro zábavu. Na tu pozor, nebo se rozlezou všude kolem.

TRAUTENBERK: *(otráveně)* To bude teda zábava.

KRAKONOŠ: Občas mi sem přijde škodit Rýbrcoul. Toho žeň pryč svinským krokem.

TRAUTENBERK: Toho už jsem dneska prohnal. Ten dá pokoj. No a teď ty.

KRAKONOŠ: Co já?

TRAUTENBERK: Řeknu ti, co musíš v hospodářství každý den udělat. Máš papír? Je toho celkem dost.

KRAKONOŠ: Papír nemám. Mám kus březové kůry, to musí na pár slůvek stačit.

Krakonoš odněkud vytahuje kus kůry a husí brk.

TRAUTENBERK: Tak si piš. *(chodí a diktuje)* Nadpis - Práce na statku. Každé ráno podojit krávy, podestlat králíkům. Vyhnat ovce na pastvu. Posbírat vajíčka, těma bych začal, ať jsou čerstvé ke snídani. Když budeš mít kopu vajec, hned s nimi do nůše a na trh. Krávy musí taky na pastvu. Stračena je březí, na tu opatrně. Čeládku zaměstnat už od rána. Kuba dřevo, Anče vařit, hajný střílet. Máš to?

Krakonoš s velkou námahou něco smolí na kůru.

KRAKONOŠ: Moment. Jak se píše psací er?

TRAUTENBERK: Jaký er? Ukaž.

Dívá se, co Krakonoš napsal. Bere kůru a ukazuje divákům jedno velké písmeno P.

TRAUTENBERK: Ty tam máš jenom jedno písmeno? Pé?

KRAKONOŠ: Už píšu er. Za chvíli budu mít celé slovo. Dej mi pár minut.

TRAUTENBERK: Ty, poslouchej, že ty neumíš psát?

KRAKONOŠ: Já že neumím psát? Umím, ale nechce se mi. Já si to všechno zapamatuju.

TRAUTENBERK: No tak mi řekni, co máš dělat na statku, když máš tak dobrou paměť.

KRAKONOŠ: Takže. Každé ráno podojit králíky. Potom vyhnat vajíčka na pastvu. Posbírat čerstvé krávy ke snídani, šedesát ovcí dát do nůše a prodat na trhu. Anče je březí, na tu opatrně. A hajný může střílet v lese po Kubovi.

TRAUTENBERK: *(kroutí hlavou)* Sousedo, sousede. Budeme to mít těžký oba dva. Když nebudeš vědět, zeptej se, prosím tě, čeládky. Oni už ví.

KRAKONOŠ: Mě nebude nikdo poučovat, co mám dělat!

Trautenberk mávne rukou a unaveně usedá na skálu. Z dálky jde slyšet jemný dívčí zpěv. Trautenberk poslouchá.

TRAUTENBERK: Teda Krakonoši, husí brk držíš jak kopyto, ale jedno se ti musí nechat. Umíš krásně zpívat.

KRAKONOŠ: Ale to nejsem já!

Přichází Kačenka. V bílé halence, s modrou květovanou sukni, s proutěným košíčkem a s úsměvem na tváři. Trautenberk se rychle zvedá z kamene.

KRAKONOŠ: Dobrý den, Kačenko.

KAČENKA: Krásný den, Krakonoši. To jsi nám dnes udělal hezky.

TRAUTENBERK: Uctivý dobrý jitra. Nejste vy náhodou Kačenka z Kačenčiných hor?

KAČENKA: To jsem, pane Trautenberku. Občas si ze svých hor vyjdu až sem do Krkonoš. A dneska bylo zrovna tak hezky.

TRAUTENBERK: Vás mi posílá samo nebe, Kačenko.

Odchází s ní kousek dál, mimo Krakonošův doslech.

TRAUTENBERK: Vy prý vládnete Kačenčiným, tedy Orlickým horám.

KAČENKA: Jaké vládnu? Hory nepotřebují vládce. Já se o ně jenom starám.

TRAUTENBERK: A víte, že jsme na tom stejně? Já jsem teď dostal na starosti Krkonoše.

KAČENKA: Opravdu?

TRAUTENBERK: No jo. Od samotné paní kněžny. Na zkoušku. Do léta.

KAČENKA: Tak to budeme sousedi.

TRAUTENBERK: No právě. Tak jsem si říkal, že vy byste se mohla občas zastavit a pomoci mi tady s tím hospodářstvím.

KAČENKA: Mileráda. Když je to tak, budu chodit na návštěvy a pomůžu, s čím bude potřeba.

TRAUTENBERK: Vy jste můj poklad.

KRAKONOŠ: Co si to tam špitáte?

TRAUTENBERK: Ale nic, sousede. Slunce se už sklání k obzoru, je čas se rozloučit.

KRAKONOŠ: No jo, safraporte, musím se u tebe taky ještě zařídit. Kačenko, doprovodíš mě na statek?

KAČENKA: Jistě, mám stejnou cestu.

TRAUTENBERK: Jo, Krakonoši, ještě taková drobnost. Kde máš špajz?

KRAKONOŠ: Jaký špajz?

TRAUTENBERK: No jídlo, už mi pořádně vyhládlo.

KRAKONOŠ: Jo špajz!

Krakonoš se začne hlasitě smát, a když se dosměje, ukáže holí kolem sebe.

KRAKONOŠ: Tady všude kolem tebe je špajz. Můžeš si uspořádat hostinu jak pro štěpanickýho barona.

Dál se směje a odchází s Kačenkou pryč. Trautenberk zklamaně usedá na skálu a vzdychá.

OBRAZ 5

V chalupě

Noc v pánově chalupě. V posteli je opět nastlaná velká peřina. Ozve se kohoutí zakokrhání, začíná svítat, přibývá světla. Všude je klid. Pomalu se otevírají dveře a přichází Anče, Kuba a hajný. Potichu se blíží až k posteli.

HAJNÝ: Já bych ho nebudil.

ANČE: Jakýpak nebudil? Víte kolik je tu práce?

KUBA: Já bych byl taky opatrněj.

ANČE: Kohout už dávno kokrhal. Na statku se vstává brzo.

KUBA: Vždyť víme, co máme dělat i bez něj.

ANČE: Ty můj Kubo kubovatej, ty víš, za kolik mám prodat vejce na trhu? Ty víš, v kterým lese kácet? A co dřevo na chlívěk? To koupíš za svoje peníze?

KUBA: No za svoje to těžko, já skoro nic nemám. A vůbec, vždyť dneska máme brát výplatu.

ANČE: No vidíš, tak ho vzbud'. No běž, běž.

Postrkuje Kubu k posteli. Hajný se třese strachy. Kuba žduchá do peřiny.

KUBA: Uctivý dobrý jitro, jemnostpane Krakonoši!
Kohout už ráčil kokrhat.

Nic se neděje, Kuba neví, co dál, hajný chce odejít. Anče se nedá a strhne z postele peřinu.

ANČE: Dobrá jitro, pane Krakonoši.

Postel je prázdná. Všichni na ni udiveně zírají. V tom vchází do dveří Krakonoš ve svém plášti, klobouku a s holí.

KRAKONOŠ: Dobré jitro, dobré jitro.

HAJNÝ: Vy nejste tam? (*ukazuje na postel*) Vy jste tady?

KRAKONOŠ: Vyšel jsem si před svítáním do hor. Trochu se provětrat. Tohle je pro tebe Anče.

Podává jí kytici velkých jahod.

ANČE: Ty sou! To nemuselo bejt.

KRAKONOŠ: A pro tebe, hajnej, čerstvý konopí do fajfky. Ať se nemotáš po lese jen tak. (*podává paklík*)

HAJNÝ: Jejeje, pane Krakonoši, pěkně děkuji.

KRAKONOŠ: A pro Kubu mám tady kapku jalovcový.

KUBA: Že si děláte škodu (*loká si z nabízené placatky*)

KRAKONOŠ: Tam se vám dneska udělalo tak krásně. Přece nebudeme sedět ve světnici. Všichni ven! Pěkně se na louku provětrat!

Všichni nadšeně odchází ven a zavírají za sebou dveře. Za chvíli se ale dveře otevírají a všichni se vrací. První Anče.

ANČE: Kdepak, to by nešlo. My nemůžeme lítat po louce. Vždyť je tady plno práce. Ještě nemám nadojeno.

KRAKONOŠ: No jo, safraporte, Anče má pravdu. Králíky je třeba podojit. A vajíčka vyhnat na pastvu. Já úplně zapomněl. My musíme hospodařit.

KUBA: Jemnostpane Krakonoši, my jako víme, co máme dělat, ale občas potřebujeme něco rozhodnout.

KRAKONOŠ: Od toho jsem tady. Tak pojďme na to.

Všichni si posedají ke stolu a začínají plánovat.

- KUBA:** Tak za první stříhání. Kdy začneme?
- KRAKONOŠ:** No jo, hajnej by se měl vostříhat, má to celý zaškudlený. A mě už to taky padá do vočí.
- KUBA:** Ale ne. Já mluvím o ovcích. Je po zimě, musí se ostříhat. Na to potřebujeme střihače.
- KRAKONOŠ:** Aha, to máš pravdu, tak ho objednejte.
- HAJNÝ:** A musíme vykácet polomy v lese. Jak jste ráčil v únoru poslat do hor tu vichřici
- KRAKONOŠ:** To byla vichřice, co? Ta se mi povedla.
- HAJNÝ:** Ale musíme odvozit to dřevo. Na to abysme zavolali pár chasníků z Rokytnice. Sami na to nestačíme.
- KRAKONOŠ:** To mě přijde zbytečný. Podívejte, já mám takové kouzlo... (zvedá svou hůl)
- ANĚ:** Mankote, jemnostpane Krakonoši, kouzla máte zakázaný!
- KRAKONOŠ:** Aha, vlastně, já zapomněl. Tak to s nima domluv, hajnej. Co tam máte dál?
- ANĚ:** Trautenberk chtěl letos na jaře vysadit ovocný sad. Že bude jako prodávat ovoce na trhu. A co neprodá, to zavaří.
- KUBA:** A co nezavaří, to vypálí.
- HAJNÝ:** A co nevypálí, to...
- KUBA:** Ale to on vypálí všechno. Možná ani zavařovat nebudem.
- ANĚ:** Tak jaké stromy tam pořídíme?
- KRAKONOŠ:** Stromy, říkáš. Do ovocného sadu. No smrky přece, ty jsou krásné.

- ANČE:** Smrky? Ráčeji odpustit, ale šišky od nás nikdo nekoupí.
- KRAKONOŠ:** Takový pěkný šišky by bylo škoda prodávat. Jenom tam zasadte smrky.
- ANČE:** (*smutně*) To bude moc krásný ovocný sad.
- KUBA:** A co nasejeme letos na poli u potoka? Loni jsme tam měli pšenici, chtělo by to prostřídat.
- KRAKONOŠ:** Pampelišky! Ty jsou tak krásné. Oči až radostí přecházejí.
- KUBA:** Pampelišky?
- ANČE:** No a zítra je trh. Za kolik mám prodat vejce? Jsou jich tři kopy.
- KRAKONOŠ:** Vajíčka zanes do lesa. Kuny se nažerou a dají pokoj bažantům.
- HAJNÝ:** Jo a Lízinka nám rozbila chlívek, budeme potřebovat nějaká prkna. Ráčil byste zajít na pilu a koupit pár fošen?
- KRAKONOŠ:** Je to nutný? Chtěl jsem si dnes lehnout pod kopec a sledovat mraky jak krásně plují po obloze.
- ANČE:** (*už naštvaně*) Je to nutný. Lízinka čeká kůzlátka a přece na ni nebude pršet.
- KRAKONOŠ:** No dobrá, dobrá. Ještě něco?
- Anče i hajný štouchají do Kuby, aby něco řekl.*
- KUBA:** No víte, jemnostpane, dneska je pátek. To nám pán Trautenberk vždycky vyplácel mzdu.
- KRAKONOŠ:** Tak to má bejt. Poctivá práce má být poctivě odměněná. Tak kde má Trautenberk tu svoji truhličku?

ANĚ, KUBA: Tady, tady.

Všichni ukazují na velkou truhlici a nedočkavě ji pomáhají Krakonošovi otevřít. Uvnitř je ještě jedna malá, ale těžká truhlička s penězi. Tu mu přenesou na stůl.

KRAKONOŠ: Tak se podíváme, kolik si Trautenberk naškudlil. Kdepak je klíč?

KUBA, ANĚ: To my nevíme.

HAJNÝ: Ani náhodou, to je tajemství!

KRAKONOŠ: Ale jak vám pak mám vyplatit mzdu?

KUBA: (nejistě) Třeba bude pod postelí?

Krakonoš šmátrá pod postelí.

KRAKONOŠ: Tady nic není.

HAJNÝ: Víc vlevo.

KRAKONOŠ: Už ho mám! Ale nejde uvolnit.

ANĚ: Je tam takový háklík. Musíte s ním otočit.

Krakonoš vytáhne z pod postele klíč a přejde k truhlici.

KRAKONOŠ: To je mi pěkné tajemství. (otevívá) No, je tady toho požehnaně.

Vytahuje váčky se zlatáky a rozdává je ostatním.

KRAKONOŠ: Tady máte za svou poctivou práci.

Kuba s hajným jsou nadšení a děkují Krakonošovi, Anči se to ale nelíbí.

ANĚ: Ráčeji odpustit, ale to je strašně moc. My bereme pár krejcarů. A vy nám dáváte celej měšec zlatáků.

KRAKONOŠ: Však jste si je taky zasloužili.

Kuba s hajným horlivě přikyvuji.

ANČE: Zasloužili, nezasloužili. Ale ty peníze budou chybět v hospodářství. Za co koupíte ty fošny?

KUBA: A střihače bude třeba zaplatit.

HAJNÝ: A chasníci do lesa taky nepůjdou za pánbůhzaplat.

KRAKONOŠ: (nerozhodně) No jo, ale těch váčků je tady ještě dost.

ANČE: Zatím. Aby vám tam vydržely.

KRAKONOŠ: Žádný strachy. Peníze nejsou důležité. Důležitější je čisté srdce.

ANČE: To řekněte na pile při placení.

KRAKONOŠ: Vyřídím. To nám to hospodaření ale jde. Ještě něco?

KUBA: Už raději ne.

KRAKONOŠ: Tak já jdu na tu pilu. Na oběd mě nečekejte, lehnu si pod kopec.

Krakonoš odchází. Anče, Kuba a hajný si zničeně sedají ke stolu a chvíli mlčí.

HAJNÝ: Já myslím, že se to nakonec jemnostpán naučí.

ANČE: Bude muset. Jinak bude celejm Krkonošům vládnout Trautenberk.

OBRAZ 6

V Krakonošově zahrádce

Trautenberk vylézá z jeskyně po čtyřech. Je celý rozlámaný, skuhrá a je mu zima. Těžce se zvedá, přechází po zahrádce a třese se zimou. Snaží se zahřát různými způsoby. Je taky naštvaný. Kope do prašivek.

TRAUTENBERK: To byla noc, to byla noc! Taková zima. To se Krakonoš nepochlubil, že nemá v jeskyni kamna. Já k ránu myslel, že vypustím duši. Himl, hergot!

Zastaví se a poslouchá.

TRAUTENBERK: Co to je za zvuky? To je moje břicho! Už se ozývá. Co bych ti tam tak dal? (rozhlíží se) Anče má dneska určitě ten dobrý tvaroh. A čerstvý chleba. A vajíčka! A co mám já?

Zkouší různé kytky, plive je, nic mu nechutná. Přichází sojka.

SOJKA: Píp, píp, Trautenberk, Trautenberk. Píp, píp.

TRAUTENBERK: Tys mně tady ještě chyběla. Marš pryč!

SOJKA: Píp, píp, hovado, píp (odchází)

TRAUTENBERK: Anebo ne, počkej sojčičko. Ty bys náhodou nevěděla, kde se tu dá sehnat něco k snědku?

SOJKA: Píp, píp, věděla, věděla, píp.

TRAUTENBERK: Věděla? Tak vykládej. Teda pípej, kde?

SOJKA: Píp, píp, pod listem, píp, housenky, housenky. Píp, píp, dobré housenky, píp.

TRAUTENBERK: Housenky? Fuj!

Na kraji zahrádky vykukne zajíc.

TRAUTENBERK: Hele, zajíc! Rychle, hajnej, kde mám flintu?

Šahá si na záda, hledá kolem, ale pak si uvědomí, že ji nemá.

TRAUTENBERK: Čert vem flintu i s hajným, já si tě chytanu sám.

Pomalu se blíží k zajíci. Zkouší se všelijak maskovat (kapradí na hlavu, schovává se, leze po čtyřech). Sojka ho sleduje. Když dojde až k zajíci, skočí, ale zajíc mu uteče a Trautenberk se rozplácne na zem.

TRAUTENBERK: To né, už jsem tě skoro měl. Moje pečínka!
(hrozí) Jen počkej, zajíci!

Tluče zlostně pěstmi o zem a nakonec zůstává bezvládně ležet. Sojka do něho párkrát zvědavě zobne.

TRAUTENBERK: Dej mi pokoj.

Trautenberk rezignuje, nemá ani síly ji odehnat. Přichází Kačenka s košíčkem. U Trautenberka zůstává překvapeně stát. Taky do něho štouchne rukou.

TRAUTENBERK: Běž pryč, ty vopelichaná nádhero.

KAČENKA: Dobré jitro, pane Trautenberku.

Trautenberk překvapeně zvedne hlavu. Když uvidí Kačenku, hned se zvedá na nohy.

TRAUTENBERK: Kačenka z hor. To je ale vzácná návštěva.

KAČENKA: Co jste dělal tam na zemi?

TRAUTENBERK: Ále, co bych dělal. Počítal jsem, kolik se letos urodilo žízal.

KAČENKA: Vidím, že svůj úkol berete vážně.

TRAUTENBERK: Velice vážně. Hory chtějí svý, to je marný.

KAČENKA: Přinesla jsem vám chleba s tvarohem, tak ani nevím, jestli budete mít čas pojíst.

TRAUTENBERK: Jídlo? (*utírá si sliny*) Já na jídlo nemám ani pomyslení.

KAČENKA: Ani kousek?

TRAUTENBERK: Tak kousek, abych neurazil.

Bere si od Kačenky jídlo a začne se okamžitě cpát. Mluví s plnou pusou.

TRAUTENBERK: Tak výborný chleba s tvarohem neumí ani Anče. A poslouvejte, Kačenko, co tady vlastně jí Krakonoš?

KAČENKA: Krakonoš jí skromně. Tuhle si utrhne jahůdku, támhle si natrhá pár malin a zapije to vodou ze studánky.

TRAUTENBERK: Přesně jako já, přesně jako já.

KAČENKA: Ale když má doopravdy hlad, zajde si do Jilemnice na pořádný kus pečinky.

TRAUTENBERK: Přesně jako já!

Trautenberk dojídá, Kačenka chodí po jeho zahrádce a prohlíží si záhonky.

KAČENKA: Ale pane Trautenberku, tady ten záhonek dobromyslu máte úplně suchý!

TRAUTENBERK: Suchý? (*jde se podívat*). Jak je to možný?

KAČENKA: Jestli chcete, já vám ho zaliju. Vy teď máte určitě plno práce s horami a lesy.

TRAUTENBERK: Ano, ano, moc práce. (*přemýšlí*) A co tak třeba?

KAČENKA: (*zalívá*) Počítám, že už je k deváté hodině. Nejvyšší čas, abyste vyrazil. Musíte obejít celý Krkonoše.

- TRAUTENBERK:** Celý Krkonoše? (*podlamují se mu nohy*) Nestačila by jenom část?
- KAČENKA:** Jaká část?
- TRAUTENBERK:** Tady tu kolem (*ukazuje*)
- KAČENKA:** Vy si děláte legraci, pane Trautenberku. Tady nic neuděláte. Musíte přece zkontrolovat lesní zvěř. Jestli srnky nejsou zraněné, jestli kuny neřádí u bažantů, jestli jsou zajíci v pořádku.
- TRAUTENBERK:** Zajíci jsou v pořádku, ty už jsem kontroloval.
- KAČENKA:** Tam, kde je sucho, pošlete trochu deště, tam, kde chybí stromy, zasadíte nové.
- TRAUTENBERK:** To je práce na měsíc.
- KAČENKA:** Taky musíte ukáznit Rýbrcoula. Cestou sem jsem si všimla tří vyvrácených krmelců. To bude jeho práce.
- TRAUTENBERK:** To se nebojte, já mu vypráším kožich. Jenom to chození po horách. Krakonoš měl ty svoje kouzla. Jak se zvětšil, překračoval ty kopce a pak rozhodil ty kytky. (*předvádí*) Co mám já?
- KAČENKA:** A co budete dělat, až vám dá kněžna na starosti celé Krkonoše?
- TRAUTENBERK:** (*mávne rukou*) To budu mít na chození lidí.
- KAČENKA:** Tak, pane Trautenberku, máte zalito a já půjdu.
- TRAUTENBERK:** Mockrát vám děkuji, Kačenko. Jak se vám odvděčím?
- KAČENKA:** Tím, že budete hodný na hory. Já si vás zase přijdu zkontrolovat. (*odchází se zpěvem*)
- TRAUTENBERK:** (*pro sebe*) Hodný na hory. A kdo bude hodný na mě?

Z lesa vykoukne Rýbrcoul a začne mu na záhoncích ožírat bylinky. Trautenberk si ho všimne.

TRAUTENBERK: Jedeš, ty pekelný pacholku! Za to budeš pykat.
Jen počkej, Rýbrcoule!

Rozběhne se do lesa za ním.

OBRAZ 7

V chalupě

Tma, možná hudba - uběhlo víc času. Noc v pánově chalupě. V posteli je opět nastlaná velká peřina. Ozve se kohoutí zakokrhání, začíná svítat, přibývá světla. Všude je klid. Přichází Anče, Kuba a hajný. Jdou ke stolu jako nic, myslí si, že Krakonoš je už zase v lese.

- HAJNÝ:** Já už toho mám dost!
- KUBA:** Já taky! Celý Rokytnici jsme pro smích.
- ANČE:** Ale Kubíčku, lidi toho napovídaj.
- HAJNÝ:** Mají pravdu. Na poli místo pšenice pampelišky a v sadu smrky.
- KUBA:** Na trhu od nás skoro nikdo nekupuje.
- HAJNÝ:** A měsíc už jsme nedostali ani krejcar.
- ANČE:** Ale poprvý jste dostali až až.
- HAJNÝ:** Vejplata musí bejt každý týden! To je jeho svatá povinnost!
- ANČE:** Když on už nemá v truhlici ani ten krejcar.
- KUBA:** A čí je to chyba, že milostpán všechno rozdál a na hospodářství nemyslí?
- ANČE:** On jemnostpán Krakonoš to myslí dobře. Ale je zvyklej se starat o celý velký hory. Malýmu hospodářství nerozumí.
- HAJNÝ:** A vůbec, kde se zase courá? Kohout už dávno kokrhal a práce čeká.

V tu chvíli se začne hýbat peřina. Krakonoš je v posteli. Ztěžka ze sebe sundá peřinu a posadí se na posteli. Je kompletně oblečený v plášti, klobouku, s holí i (s kouřící) fajfkou v puse.

HAJNÝ: Jéje, jemnostpane, vy jste tady?

KRAKONOŠ: Kde bych byl?

Chce vstát, ale nejde to. Bolí ho záda. Opírá se o hůl a Kuba s hajným mu pomáhají ke stolu.

ANČE: Mankote, co se vám to stalo?

KRAKONOŠ: Zapřáhl jsem se včera do pluhu a zoral to pole u tří křížů. Už to potřebovalo.

KUBA: A proč jste nezapřáhl naši stračenu?

KRAKONOŠ: Vždyť je březí.

KUBA: Tak to měl tahat vůl.

KRAKONOŠ: Však jsem se do toho taky zapřáhl. Můj hřbet! Ale nevadí, pole je zorané krásně, brázda vedle brázdy.

HAJNÝ: To bude mít pan štěpanický baron radost. To je totiž jeho pole.

KRAKONOŠ: Co to povídáš?

KUBA: Naše pole je na opačném konci stráně. U dvou křížů.

KRAKONOŠ: Himl laudon. No co, pole jako pole. A teď bych si dal nějakou pečínku. Jsem po včerejšku nějaký zesláblý.

ANČE: Ráčí odpustit, jemnostpane, ale jestli ono na pečínku nebude krapet brzy.

KRAKONOŠ: Jak to myslíš, Anče?

- ANČE:** Hospodářství nenese. Krávy mají do žlabu hluboko, prase ve chlívku kvičí hlady a na naši Lízinku prší, protože jemnostpán nedokázal koupit fošny.
- KRAKONOŠ:** Když já jsem ty peníze cestou na pilu rozdál chudejm.
- KUBA:** A co my? Z nás budou za chvíli taky chudáci. Už měsíc jsme nedostali za práci ani krejcar. To je náramná špatnost.
- HAJNÝ:** Já nemám za co koupit ani sůl ke krmelcům.
- KRAKONOŠ:** Snad to nebude tak zlý.
- ANČE:** Ale bude. Už se na nás domlouvají chasníci, kterým jste nezaplatil peníze za to dřevo.
- KUBA:** To je náramná špatnost, neplatit za práci.
- KRAKONOŠ:** Já jsem jim ty peníze nesl. Ale cestou jsem je rozdál chudejm.
- KUBA:** To je náramná špatnost, dávat peníze chudejm. *(vyslouží si drcnutí od Anči)*
- KRAKONOŠ:** Když je to tak, musíme peníze přičarovat. *(zvedá hůl)*
- ANČE:** Ale to máte zakázaný! To byste prohrál a Krkonoše by dostal Trautenberk.
- HAJNÝ:** Jestli on už stejně Trautenberk nevyhrál.
- KRAKONOŠ:** Peníze potřebujem. Tak co navrhuje.
- KUBA:** No, mohl by se prodat kus toho pole u dvou křížů. Moc nenese a štěpanický baron by za něho určitě dobře zaplatil.
- KRAKONOŠ:** Dobrá, prodám kus pole. A teď mi pomozte se narovnat, ať tam můžu zajít.

Kuba s hajným pomáhají Krakonošovi vstát ze židle. Anče ještě utíká do kuchyně a za chvíli se vrací.

ANČE: Tady máte na cestu chleba s tvarohem.

KRAKONOŠ: Děkuju ti, Anče, do večera jsem zpátky i s pytlíkem zlatáků. *(odchází)*

KUBA: Snad ho po cestě nerozdá chudejm.

HAJNÝ: No a já taky půjdu.

ANČE: Poslouchejte, hajnej, kam vy pořád chodíte? Poslední dobou vás tady nevidíme, jak je den dlouhý.

HAJNÝ: *(nejistě)* Ále, co tady s takovým hospodářem. Já jsem raději v lese.

ANČE: No, povídala bába konikelská, že vás viděla v Jilemnici na zámku. U kněžny.

HAJNÝ: Bába konikelská? U kněžny? To jsou babské řeči.

KUBA: Zámeckej kuchař na trhu vykládal, že jste tam pečenej, vařenej. Nehledáte si náhodou už nové místo?

HAJNÝ: Jeden jak druhej. Já jdu do lesa.

Zmateně odchází. Když je pryč Anče s Kubou vyprsknou smíchy.

OBRAZ 8

V lese

Lesem proběhne Rýbrcoul. Opět dělá nepořádek. Kope do prašivek, trhá kytky, chechtá se. Něco zaslechne, tak rychle zmizí. Přichází hajný s kněžnou.

KNĚŽNA: Takže Krakonošovi se na statku moc nedaří?

HAJNÝ: Kdepak. Jak jsem vám říkal minule. Jde to s námi od desíti k pěti. Už měsíc jsme neviděli ani krejcar.

KNĚŽNA: Ale pravidla neporušuje.

HAJNÝ: To zas ne. Už kolikrát měl hůl nad hlavou, že jako něco přičaruje, ale vždycky se zarazil.

KNĚŽNA: A co Trautenberk? Jak ten spravuje hory?

HAJNÝ: To bude asi taky zlý.

KNĚŽNA: Nepovídejte.

HAJNÝ: Já ho teda jako od té doby neviděl, ale lidi povídaj různý věci. Že prý se snad zbláznil. A ráno ho občas slyším výt hlady.

KNĚŽNA: To je hrozné.

HAJNÝ: Ono to tak hrozný ale nebude. Tuhle si mně stěžovala sojka, že po ní zase házel šišky.

KNĚŽNA: Já jsem tak ráda, pane hajný, že mi s tím pomáháte.

HAJNÝ: Za vámi já chodím velmi rád, paní kněžno. Vy jste tak moudrá žena. (*stydlivě*) A krásná.

KNĚŽNA: To s vámi se dobře povídá. Vy víte o horách všechno. Znáte každou rostlinku, každé zvíře.

HAJNÝ: Vy ze mě děláte ouplnýho Krakonoše (*oba se smějí*)

KNĚŽNA: Tak schválně, co je tamto zelené? (*ukazuje*)

HAJNÝ: To je jalovec. Je z něj moc dobrá jalovcová.

KNĚŽNA: A co je tamto fialové? (*ukazuje*)

HAJNÝ: To je vřes. Moc dobrý na reuma.

KNĚŽNA: A co je tamto žluté? (*ukazuje*)

HAJNÝ: (*s despektem*) To je řepka. To tady má jeden baron.

KNĚŽNA: Vidíte, jak tomu rozumíte. Vy byste mohl klidně správcovat celým Krakonošim. Podívejte, co je támhleto hnědé? (*ukazuje*)

HAJNÝ: To je Krakonoš! Pojdte se rychle schovat.

Oba se schovají do křoví, aby je nebylo z lesní cesty vidět. Ze směru, který ukázala kněžna, přichází Krakonoš. Ztěžka se opírá o svou hůl a na zádech má velký plný pytel. Sundá si ho a odpočívá. Už nemůže. Najednou proti němu z druhé přichází Trautenberk. Plazí se čtyřech a cosi hledá na zemi a hladově si to cpe do pusy. Dojde až k jeho nohám. Překvapeně na Krakonoše pohlédne.

KRAKONOŠ: Něco jsi ztratil, Trautenberku?

TRAUTENBERK: (*zvedá se*) No né, sousede, to je ale náhodička. Já si jen tady sbírám pár jahůdek. Dostal jsem na ně před obědem chuť.

KRAKONOŠ: Jahůdky. Před obědem.

TRAUTENBERK: Jenom tak na chuť.

KRAKONOŠ: A co budeš mít na ten oběd?

TRAUTENBERK: To bych, sousede, taky rád věděl.

KRAKONOŠ: Slyšel jsem, že ti v horách chybí panská strava. Tady máš, chleba s tvarohem, jestli nepohrdneš.

Podá Trautenberkovi z kapsy pláště svoji svačinu a ten se na ni hladově vrhne.

TRAUTENBERK: Chleba s tvarohem. Ten já miluju.

KRAKONOŠ: Tak jak ti jde správcování hor?

TRAUTENBERK: Ale jo. Jenom ty nohy mě bolí. Řeknu ti, oběhnout každý den celý Krkonoše, to není legrace.

KRAKONOŠ: Vždyť nemusíš obíhat celý Krkonoše.

TRAUTENBERK: Ne?

KRAKONOŠ: Stačí si naplánovat cesty tak, abys šel pokaždý jinudy. A časem je obejdeš celý.

TRAUTENBERK: No mě to bylo hned divný. Abych pravdu řekl, taky jsem je ještě nikdy obejít nestihl. No a co tobě. Jak se daří v hospodářství?

KRAKONOŠ: Není to jednoduchý. Každý po mně furt něco chce.

TRAUTENBERK: Pche, to mi povídej.

KRAKONOŠ: Hlavně peníze.

TRAUTENBERK: To mi povídej! S těmi je největší potíže! Hlavně, jak si je udržet.

KRAKONOŠ: Tak tento problém už mám vyřešený.

TRAUTENBERK: Opravdu? No to rád slyším.

KRAKONOŠ: Peníze nemám žádný. Tak jsme se rozhodli sem tam něco prodat.

TRAUTENBERK: (vyděšeně) Co? Cože? Moje těžce vydělané peníze jsou pryč? A co máš v tom pytlí? Určitě samé vzácnosti. Ukaž.

Vrhne se na pytel, rozváže ho a ponoří do něj ruce. V hrstech přesypá hlínu.

TRAUTENBERK: Hlína?

KRAKONOŠ: Kuba povídal, že mám štěpanickému baronovi prodat kus pole. Tak mu nesu kus pole.

TRAUTENBERK: Ty jsi ještě neprodával žádný pole, že?

KRAKONOŠ: Já se to naučím. Ještě jich asi pár prodám.

TRAUTENBERK: (zamyslí se) Poslouchej, sousede, takhle by to nešlo. Když všechno prodáš, tak se pánem Krkonoš nestaneš a ještě ze mě uděláš chudáka. My na to musíme jít jinak.

KRAKONOŠ: Mně se to teda taky moc nelíbí. Co navrhuješ?

TRAUTENBERK: Nó, co kdybychom se tady scházeli, dejme tomu každé ráno? Ty bys mě přinesl kus toho žvance a já bych ti plánoval, co máš v hospodářství dělat. Přece ty hory nenecháme tomu chvastounovi ze Štěpanic.

KRAKONOŠ: (přemýšlí) Ty jsi liška podšitá, Trautenberku, ale mohlo by to fungovat.

TRAUTENBERK: Určitě bude.

KRAKONOŠ: Ale co kněžna? Co když se to dozví?

TRAUTENBERK: Ta se nic nedozví. Ta sedí na svém zámečku, přijímá barony, knížata, hrabata a tu, tu, tu, ňu, ňu, ňu, a dáte si ještě šlehačku, pane barone? Je pěkně vychlazená, jako mísa na záchodě. (předvádí, paroduje)

Kněžna se chce zvednout a vyříkat si to s nimi, ale hajný ji stahuje zpátky do křoví. Nikdo si jí nevšimne.

KRAKONOŠ: *(směje se)* Teda řeknu ti, Trautenberku, ty jsi docela veselá kopa. Myslím, že by to mohlo vyjít. Akorát nevím, jak nás pak rozsoudí.

TRAUTENBERK: To je její věc. Tak co, plácneme si?

KRAKONOŠ: Dobrá. *(plácnou si)* A co tady s tím polem?
(ukazuje na pytel)

TRAUTENBERK: To vysyp tady na ty kořeny *(ukazuje na diváky v první řadě)*

Krakonoš jde k nim, chystá se na ně vysypat obsah pytle, ale Trautenberk ho zastaví.

TRAUTENBERK: Nebo počkej, něco mě napadlo. To je moc dobrá půda. Pošleš Kubu na trh, ať to prodá jako léčivé bahno. Každý krejcar dobrý.

KRAKONOŠ: A co to má jako léčit?

TRAUTENBERK: Souchotě, padoucnici, kostižer, všechno. Hlavně tu moji prázdnou truhličku.

KRAKONOŠ: *(odchází s Trautenberkem)* A není to podvod?

TRAUTENBERK: Za těch pár krejcarů? To je zázrak!

Oba odchází, z úkrytu vylézá kněžna s hajným. Kněžna má rozčuchané vlasy a snaží se je upravit. Ze šatů si oprašuje nečistoty. Je naštvaná na Krakonoše i Trautenberka.

KNĚŽNA: Slyšel jste ty dva darebáky? To už přesahuje všechny meze. Nechám je oba zavřít za podvod.

HAJNÝ: A proč?

KNĚŽNA: Oni se proti mně domluvili!

HAJNÝ: A není to náhodou to, o co vám jde od začátku?

KNĚŽNA: Jak to myslíte?

HAJNÝ: Aby se ti dva domluvili a na horách byl konečně klid. Vždyť já jsem v životě neviděl, že by si ti dva milostpáni rozuměli tak, jako dnes. A to všechno vaší zásluhou.

KNĚŽNA: *(už klidně)* Myslíte? Možná na tom kus pravdy je. Pane hajný, vy jste opravdu milý a chytrý muž.

HAJNÝ: Vážně? Tak půjdeme ještě spolu na chvílku tam?

Hajný se snaží kněžnu zatáhnout zpátky do křoví, ale ta už na to nemá ani pomyslení.

KNĚŽNA: Na to už není čas. Já musím na zámek. To neznamená, že když si ti dva teď tak rozumí, že si ze mě můžou dělat legraci.

HAJNÝ: Co chcete dělat?

KNĚŽNA: Ještě nevím. Ale já už jim ten úkol nějak osladím.

HAJNÝ: A čím?

KNĚŽNA: Šlehačkou. Pěkně vychlazenou. Jdeme.

Oba odchází.

OBRAZ 9

V Krakonošově zahrádce

Trautenberk si v Krakonošově zahrádce chystá hostinu. Z ošatky vybaluje kus chleba, láhev piva a pečínku. Pečínku nabodává na prut a zkoumá díry ve skále.

TRAUTENBERK: Jarní vánek, kroupy, holomráz - ten ne, studený je to dost. Letní žár. To je ono.

Odklopuje kamenné víko a nad dírou si na prutu ohřívá pečínku jako nad ohněm. Už se na to těší. Za chvilku vyzkouší teplotu. Je spokojený, jde se hodovat. Nelíbí se mu teplota piva.

TRAUTENBERK: To pivo je teplý. Kde je ten holomráz?

Na chvilku ho vloží do díry s holomrazem a pak ochutná.

TRAUTENBERK: Jako křen.

Jí a vykládá si u toho.

TRAUTENBERK: Nakonec to tu není tak špatný. Noci už jsou teplý, každý den hotový jídlo, po jídle procházka po lese. Nějak to tu už doklepu. Zahrádka je jako malovaná, možná nakonec dostanu i ty Krkonoše.

Přichází sojka a loudí drobky. Trautenberk jí celkem ochotně hází kousky chleba.

TRAUTENBERK: Jen si dej. Až budu pánem Krkonoš, budeš mi nosit zprávy z celejch hor.

Do zahrádky přichází Anče. Sojka se s ní bouřlivě vítá.

ANČE: Uctivý pozdravení, milostpane.

TRAUTENBERK: Dobrý den, Anče. To jsou k nám hosti. Co tě ke mně přivádí? Že by se ti už stejskalo?

- ANČE:** To prosím ani ne.
- TRAUTENBERK:** No, slyšel jsem, že on Krakonoš není úplně dobrý hospodář.
- ANČE:** Bylo to špatný. Ale poslední dobou už jakoby tomu hospodářství nějak víc rozuměl.
- TRAUTENBERK:** Asi se konečně něco naučil.
- ANČE:** Anebo mu někdo moc dobře radí.
- TRAUTENBERK:** Dáš si kousek pečinky? Je moc dobrá.
- ANČE:** Já vím, tu jsem pekla já.
- TRAUTENBERK:** *(směje se)* A to je zajímavé, že tvoje pečinka leží na mém talíři.
- ANČE:** Já už v tom mám jasno. Ale jdu kvůli něčemu jinému. Mám pro vás psaní.
- TRAUTENBERK:** *(zpozorní)* Psaní? Od koho?
- ANČE:** Od kněžny.
- TRAUTENBERK:** *(všeho nechá)* Psaní od kněžny?

Anče mu předává ruličku papíru, Trautenberk si ji dychtivě bere, rozbaluje a čte.

- TRAUTENBERK:** Vážený pane Trautenberku. Jak jistě víte, blíží se konec vaší zkoušky. A mě čeká těžké rozhodování, komu odkáži celé Krkonoše. Abych si toto rozhodování ulehčila, mám pro vás jeden úkol. Donesete mi to nejlepší, co jste na svém dočasném hospodářství odchovali nebo vypěstovali. Vaše kněžna.

Trautenberk dočte a přemýšlí.

- TRAUTENBERK:** Ty, Anče, Krakonoš dostal stejný psaní?

ANČE: Na chlup stejný. Byl u nás posel od kněžny a donesl pro každého jedno.

TRAUTENBERK: Tak ti moc děkuji a můžeš jít. A utrhni si jahůdku na cestu.

TRAUTENBERK: Uctivě děkuju, jemnostpane Krakonoši. Teda milostpane Trautenberku.

Anče odbíhá, sojka zůstává, Trautenberk přechází po zahrádce a přemýšlí.

TRAUTENBERK: Himl hergot donrvetr, už je to tady. (čte) „To nejlepší, co jste na svém dočasném hospodářství odchovali nebo vypěstovali.“
Copak já jsem tady vypěstoval? Pár kytek. A co tady chovám? Jednu vypelichanou sojku. Ta se nehodí ani do cirkusu.

SOJKA: Píp, píp, hovado, hovado, píp.

TRAUTENBERK: Krakonoš to má jednodušší. Ten jí předá celou krávu i s teletem, kůzlata, jehňata, k tomu nůši třešní... ale co já?

SOJKA: Píp, píp.

TRAUTENBERK: Taková nespravedlnost. Kdoví, jestli se už dávno nedomluvila s tím štěpanickým baronem. Potřebuju poradit.

SOJKA: Píp, píp, Kačenka, Kačenka, píp, píp.

TRAUTENBERK: Jaká tlačěnka? Kde bych tady vzal tlačěnku? Nenarazila jsi náhodou hlavou do dubu?

Jde slyšet zpěv a přichází Kačenka.

TRAUTENBERK: Kačenka! Ta mi pomůže!

SOJKA: (uraženě) Píp! Píp!

TRAUTENBERK: Kačenko, tebe mě samotné nebe posílá.

KAČENKA: Dobrý den, pane Trautenberku, co se děje? Zase umíráte hlady?

TRAUTENBERK: Kačenko, potřebuji od vás pomoc. Kněžna poslala psaní. (*předá jí ho*) Mám ji donést něco, co jsem tady vypěstoval nebo odchoval. Ale já tu nic takového nemám! Jenom pár kytek.

Kačenka si čte dopis.

TRAUTENBERK: Řekněte sama. Co já můžu paní kněžně nabídnout? Nic. Za to Krakonoš na mém hospodářství, už ho vidím, jak tam stojí s tou krávou.

KAČENKA: Takhle byste neměl o paní kněžně mluvit.

SOJKA: Píp, píp!

TRAUTENBERK: Já myslel stračenu.

KAČENKA: (*prochází se záhonky*) Podívejte, tady máte dobromysl, šalvěj, ženšen a tady vám pokvete mandragora.

TRAUTENBERK: S kytkou Krakonoše neporazím.

KAČENKA: S kytkou ne. Co mají ženy nejraději?

SOJKA: Píp, píp!

KAČENKA: Sojka už to ví!

TRAUTENBERK: Tlačenku?

KAČENKA: Ale jakou tlačenku? Ženy mají rády svou krásu.

TRAUTENBERK: No a?

KAČENKA: No a z dobromyslu, šalvěje, ženšenu a mandragory se přece připravuje lektvar krásy.

TRAUTENBERK: Lektvar krásy! To je ono. Kačenko, vy jste poklad. S tím Krakonoše porazím. Ale jak se to dělá?

KAČENKA: Recept najdete v Krakonošově kouzelné knize bylin. Má ji vzadu v jeskyni. Ale rovnou vám říkám, jak je tam mandragora, musí se to dělat v noci.

TRAUTENBERK: Mandragora, kniha kouzel, dělat v noci. Je to jasné. Mockrát děkuji, Kačenko. Jak se vám odvděčím?

KAČENKA: Ale já nic nepotřebuji, já mám své hory. Tak spánembohem.

Odchází se zpěvem.

TRAUTENBERK: Spánembohem (*mává*) Tak, Krakonoši, teď se můžeš těšit. (*hrozí na druhou stranu*) Krkonoše budou moje!

Odchází do jeskyně.

OBRAZ 10

V chalupě

Krakonoš sedí za stolem. Láme si hlavu nad nějakým papírem. Snaží se počítat, ale nejde mu to.

KRAKONOŠ: Kubo! Hajnej!

Oba přibíhají.

KUBA: Co se děje?

KRAKONOŠ: Sedněte si.

Zvědavě si sednou.

KRAKONOŠ: Kolik máme slepic?

KUBA: (počítá) Zorka, Cecilka, Pepka, Koko, Rozárka...

KRAKONOŠ: Já myslím dohromady.

KUBA: Když ony dohromady nikdy nepostojí.

HAJNÝ: Anče tuhle říkala, že tucet.

KRAKONOŠ: Takže dvanáct. To sedí. A teď, když každá slepice snese pět vajec za týden, kolik jich bude celkem?

HAJNÝ: (radostně) To je chyták! Slepice bude pořád dvanáct! Ať snesou vajec, kolik snesou!

KRAKONOŠ: Ale vajec, kolik bude.

Kuba s hajným začnou usilovně přemýšlet.

KUBA: Dvanáct slepic, každá pět vajec. Dvanáct a pět. To bude tak přibližně patnáct vajec. Nanejvejš dvacet.

HAJNÝ: To spíš míň. Rozárka moc nenese. A chudák Cecilka má pochroumanou nožičku. To tak vosumnáct, víc ani vejce.

KRAKONOŠ: Mně vyšlo něco jinýho. Napsal jsem si na to takový vzoreček.

HAJNÝ: Ježišmarjá, vzoreček? Pánbůh s náma a zlý pryč!

KUBA: Vzoreček? Můžu se podívat?

Ukazuje papír, na kterém je dvanáct řad po pěti přeškrtnutých čárách.

KUBA: Teda, jemnostpane, tomu říkám matlamatomotyka.

KRAKONOŠ: Vyšlo mě šedesát vajec.

HAJNÝ: *(pokřičuje se)* Šedesát. Já ani nevím, jak se takový číslo píše.

KUBA: To je náramná špatnost. Já bych takové číslo ani nepsal.

KRAKONOŠ: A teď! Když každé vejce prodáme za tři krejcary, kolik vyděláme každý týden peněz?

HAJNÝ: Mě už se z těch čísel točí hlava. Vždyť to je zrovna nelidský takový těžký počítání.

KUBA: Trautenberk by to spočítal. Ten chodil v Praze na vejšku.

KRAKONOŠ: Co spočítá Trautenberk, spočítáme i my! Doneste větší papír a ty, Kubo, budeš dělat čárky.

Do světnice přibíhá Anče.

ANČE: Tak Trautenberk už dostal psaní.

KRAKONOŠ: A dárek pro kněžnu má?

ANČE: To nemá. Ale tvářil se prohnane.

- KRAKONOŠ:** Aby ne. Tomu stačí zajít do hory a přinést letošní úrodu diamantů.
- KUBA:** To milostpán asi neví, že drahý kamení roste jen tak ve skále. To už bysme dávno měli pole plný diamantů.
- ANČE:** Ale co dáme kněžně my?
- KRAKONOŠ:** Já bych nápad měl. Dáme jí všechny vejce, který slepice snesou za týden. (*významný pohled*) To je šedesát vajec.
- ANČE:** Tak za prvý, tejdně máme padesát pět vajec. Koko je kohout. (*Krakonoš zahrozí na hajného*) A za druhý, ráčejí odpustit, ale co bude kněžna dělat s vajíčkama? Kněžna je jemnostpaní, ne selka ze statku.
- KRAKONOŠ:** Anče má pravdu, to jsme to vzali za špatný konec. Kněžna je dáma. Ta bude chtít něco jinýho. Hajnej, co bys dal kněžně?
- HAJNÝ:** Já bych jí dal butylku jalovcový. Ta nemůže nikoho pohoršit.
- ANČE:** Jenomže ty jalovce jsme nevypěstovali my a navíc jsou z loňska. Kněžna chce něco letošního, od nás.
- KRAKONOŠ:** A co ty, Kubo?
- KUBA:** To je těžká věc. Tady Anči bych dal kytku petrklíčů a pusu a byla by spokojená. Ale nevím, jestli by to stačilo jemnostpaní kněžně. Co takhle to zkusit?
- ANČE:** Opovaž se, Kubo Kubovatej, dávat kněžně pusu!
- KRAKONOŠ:** Tak víte co? Všichni teď budeme přemejšlet společně. Dokud na něco nepřídeme.

Všichni usilovně přemýšlí. Hajný chodí, dívá se do stropu, Kuba sedí s hlavou v dlaních.

KUBA: To je náramná špatnost takový přemejšlení. Já bych chtěl, aby za nás vobyčejný lidi přemejšlel někdo jiný.

ANĚ: *(dá mu pohlavek)* To by to dopadlo. Za mě přemejšlet nikdo nebude. A ty máš na přemejšlení mě.

HAJNÝ: Já už vím! Já už vím! Co takhle dát kněžně butylku jalovcový? Butylka jalovcový nemůže nikoho...

Všichni mávnou zklamaně rukou.

ANĚ: To je vidět, na co pořád myslíte, hajnej. Ale já bych jeden nápad měla.

KRAKONOŠ: Tak sem s ním.

ANĚ: Lízince se narodily dvě kůzlátka. Co jí takhle jedno dát?

HAJNÝ: Ty malé, roztomilé, bílé kůzlátka?

KRAKONOŠ: Teda Anče, to je dobrej nápad.

KUBA: To vymyslela i za mě.

KRAKONOŠ: Až dostanu glejt na celý Krkonoše, tobě někde určitě najdu krásnou chaloupku. A můžeš tam chovat kozy i slepice.

HAJNÝ: I s kohoutem. *(Krkonoš na něho zahrozí)*

KUBA: Co asi tak přinese Trautenberk?

KRAKONOŠ: Však on si poradí. Pojd' mi ukázat ty kůzle, Anče.

Všichni odchází

OBRAZ 11

V Krakonošově zahrádce

Je noc, v Krakonošově zahrádce panuje tma, šero. Do zahrádky se vplíží Rýbrcoul. Je rád, že se tam dostal, dělá nepořádek. Zaslechne Trautenberka a uteče.

TRAUTENBERK: No pod', no pod', budeš mi radit.

Z jeskyně přichází do zahrádky Trautenberk. V jedné ruce drží petrolejku a svítí si na cestu, v druhé ruce má tlustou knihu. Za Trautenberkem vychází ospalá sojka.

SOJKA: Píp! Píp! Zív, zív!

TRAUTENBERK: Jenom se nevztekej. Myslíš, že já poznám mandragoru od bramboru? A ještě potmě? Ty všechny ty kytky znáš, budeš mi pomáhat.

SOJKA: Píp, píp.

TRAUTENBERK: Mně se taky nechce. Jauvajs, do čeho jsem to kopl?

Zohne se a zvedá prázdnou krabici od kůrovců.

TRAUTENBERK: Zatracení Krakonošovi kůrovci. A jsou pryč. Snad to nebude taková hrůza.

Položí knihu na zahrádce na kámen a začne v ní listovat.

TRAUTENBERK: L, L, L, lektvary, tady je to. Lektvar lásky - zbytečnost. Lektvar pravdy - ten v žádném případě. A koukejme lektvar mužnosti (*nenápadně vytrhne celou stránku*). Ha, lektvar krásy, to je to, co hledáme. Takže potřebujeme kořen ženšenu, ten je kde?

SOJKA: (*chodí, ukazuje*) Píp, píp, žen, šen, píp

TRAUTENBERK: (trhá) Výborně, kuře. A teď dobromysl?

SOJKA: Píp.

TRAUTENBERK: Ták, ještě šalvěj.

SOJKA: Píp, píp.

TRAUTENBERK: Výborně a nakonec tu slavnou mandargoru. Kde ji Kačenka viděla kvést?

SOJKA: Píp! Píp! Píp! (nemůže najít)

TRAUTENBERK: No co je? Tobě to taky trvá. Jestli ji nenajdeš, dám tě kněžně jako dar. On už kuchař bude vědět, co s tebou.

Sojka poplašeně běhá po zahrádce a nakonec se zastaví u jedné kytky, co není mandragora. Sojka pro sebe pokrčí rameny.

SOJKA: Píp, gora, gora, píp, píp.

TRAUTENBERK: (nedůvěřivě) Tohle? (vytrhává, chutná) Chutná to jako křen. Je to opravdu mandragora?

SOJKA: (horlivě) Píp, píp!

TRAUTENBERK: Ále co, když nemáš mandragoru, vraž tam křen. A co s tím dál? (čte) 'Za stálého míchání vařit pět minut na mírném ohni'. Když vařit, tak vařit. Někde tu byl starý hrnec.

Vytahuje hrnec a vkládá do něj utržené rostliny. Hrnec pokládá na zem.

TRAUTENBERK: Tak a teď ještě zajdu pro vodu do studánky. (na sojku) Ty tady hlídej.

Trautenberk odchází a do zahrádky se vrací Rýbrcoul. Dělá neplechu. Sojka se ho snaží odehnat, ale Rýbrcoul si z ní nic nedělá. Nakonec ho zaujme hrnec. Čichá kolem a přemýšlí, co to je. Pak si myslí, že chápe a vyčurá se do něho. Jde slyšet hlasité zurčení do hrnce. Sojka je v šoku. Přichází Trautenberk se džbánem a vařečkou, Rýbrcoul mizí.

TRAUTENBERK: Tak co, kuře, všechno v pořádku?

SOJKA: Píp, píp, rýb, rýb.

TRAUTENBERK: Ale nejdem na ryby. To mám na ty kytky.

SOJKA: Píp, píp. Rýb, rýb.

Sojka naznačuje pohyby, co Rýbrcoul dělal, ale nejde to poznat.

TRAUTENBERK: Co trojčíš? Bojíš se, že tě do toho hrnce přihodím. Třeba by to pak chutnalo líp.

SOJKA: Píp, píp, hovado, hovado. Píp.

Nalije vodu do hrnce a kytkami a přivoní.

TRAUTENBERK: Řeknu ti, to nevoní špatně. Má to takové známé aróma. Pojď si čichnout.

Sojka poplašeně utíká.

TRAUTENBERK: A teď to povaříme na mírném letním žáru.

Pokládá hrnec na díru ve skále s letním žářem a míchá vařečkou. Labužnicky očichává.

TRAUTENBERK: To je vůně, to je vůně. Kněžna bude nadšená.

SOJKA: (nesouhlasí) Nepíp, nepíp.

TRAUTENBERK: Tak, hotovo. Teď to slijeme a hurá za kněžnou. Už začíná svítat.

Přelívá vodu z hrnce do džbánu. Ochutnává.

TRAUTENBERK: Není to špatné. Trošku to šmakuje jako bavorské pivo. No nic, jdeme si pro celé Krkonoše. Sbohem Krakonošova zahrádka. Doufám, že už se tu nikdy neukážu.

SOJKA: Píp, píp!

TRAUTENBERK: Ty tu zůstaneš. Až tady budu vládnout, můžete tu s Krakonošem pěstovat mandragoru.

Směje se, odchází. Sojka našťvaně mizí v jeskyni.

OBRAZ 12

V lese

Den v lese. Krakonoš, Kuba a Anče přicházejí k ceduli TADY JE KRAKONOŠOVO. Kuba za sebou táhne kůzle na provaze (kůzle hraje herec celý v bílém, jde po čtyřech). Kůzleti se nechce, Kuba musí zabrat.

KUBA: No pod', kozá, kozá.

ANČE: Ale Kubo, to není kozá, to je maličké kůzle. To musíš úplně jinak.

Skloní se ke kůzleti a pohladí ho. Kůzle po ní samou radostí skáče. Málem jí porazí.

KUBA: Tak nevím, jestli to byl dobrý nápad.

ANČE: Pšt! (ukazuje na Krakonoše)

Všichni se zastaví u cedule. Krakonoš se rozhlíží.

KRAKONOŠ: Trautenberk nikde. Snad neumřel hlady.

ANČE: Poslední měsíc jsem pro vás vařila jak pro dva, jemnostpane, ten hlady neumřel.

KRAKONOŠ: Tak kde je? Že by nesehnal nic pro kněžnu?

Přichází Trautenberk se džbánem.

TRAUTENBERK: Uctívá poklona, sousede. To se nám dnes ale udělalo krásně.

KRAKONOŠ: Pěkně vítám, Trautenberku, tak jak ses měl na letním bytě? Netlačila tě postel?

TRAUTENBERK: Nestěžuju si. Já si to teď vynahradím na zámku v prachových peřinách.

KRAKONOŠ: Aby ses nepřepečítal. A copak to neseš v tom džbánu?

TRAUTENBERK: To tě nemusí zajímat. To je pro paní kněžnu. Ale co vy to máte za divného psa?

KRAKONOŠ: Nepoznáš kozu?

TRAUTENBERK: Co s kozou v lese? Nechcete ji dát kněžně, že ne?

KRAKONOŠ: To tě nemusí zajímat.

TRAUTENBERK: No já jen, aby si to nějak špatně nevyložila.

ANĚ: Náhodou takový kůzle je krásný dárek.

TRAUTENBERK: Když krásný, tak krásný. Uvidíme, čí bude krásnější.

Přichází kněžna, doprovázená hajným, který ji drží za ruku. Ostatní ji vítají. Hajný jim mává.

KNĚŽNA: Dobré ráno, moji drazí přátelé.

TRAUTENBERK: Uctívá poklona, jemnostpaní kněžno.

KRAKONOŠ: Brej den.

KNĚŽNA: Dneska máme nádherný den.

TRAUTENBERK: A bude ještě nádhernější. Hlavně pro jednoho z nás.

KRAKONOŠ: To se uvidí.

KNĚŽNA: Dnes máme poslední jarní den. Víte, co to znamená?

KUBA: *(povzdychne si)* Už se zase blíží Vánoce.

KRAKONOŠ: Dneska končí ten nesmysl.

TRAUTENBERK: A vy rozhodnete, komu svěříte celé Krkonoše.

- KNĚŽNA:** Správně. Předně vás musím oba dva pochválit. Nebyl to jednoduchý úkol. A musím uznat, že jste se s ním poprali velmi dobře. Měla jsem mezi vámi informátora, který mi podával podrobné zprávy. (*hajný mává*) Víím třeba, že jste nešvindlovali. Trautenberk na flintu ani nešáhl a Krakonoš nevyčaroval ani krejcar. Ale taky víím, že jste se spolu trochu domluvili a začali si navzájem pomáhat.
- ANĚ:** A já vařila pro dva.
- KUBA:** To je náramná špatnost, navzájem si pomáhat.
- TRAUTENBERK:** Není to proti pravidlům!
- KNĚŽNA:** Říkám něco takového? Já jsem naopak ráda. Ale rozhodování jste mi tím neulehčili. Jak se mám teď rozhodnout, komu předám Krakonoše?
- HAJNÝ:** Proto jsme vymysleli ty dary.
- KNĚŽNA:** Třeba mi pomůžou v tom těžkém rozhodování.
- TRAUTENBERK:** Paní kněžno, až uvidíte můj dárek, nebude potřeba žádného rozhodování. Toto je lektvar krásy! (*zvedá džbán*) Zázrak moderního bylinkářství. Po tomto zázračném nápoji dostane líbeznou tvářičku i ta největší šereda.
- KNĚŽNA:** Ehm, ehm.
- TRAUTENBERK:** (*vyděšeně*) Což není váš případ! Ale znáte to, člověk nemládne. Každá bába, každá dcerka, pije nápoj od Trautenberka!
- KRAKONOŠ:** Pche, lektvar krásy. Obyčejný dobromysl, šalvěj, ženšen a mandragora.
- KNĚŽNA:** Opravdu to funguje?
- KRAKONOŠ:** Pochybuju. Trautenberk nepozná mandragoru od mandarinky.

TRAUTENBERK: Samozřejmě, že to funguje! Račte ochutnat.

Kněžna velice nedůvěřivě přebírá džbán. Čichá a je znechucena zacpává si nos.

KNĚŽNA: Strašně to páchne.

TRAUTENBERK: Krása není zadarmo.

KRAKONOŠ: Dovolíte, paní kněžno?

Bere si od ní džbán a také čichá. Málem omdlí. Anče a Kuba ho zachytí.

KRAKONOŠ: Cos do toho dal?

TRAUTENBERK: Jenom to, co roste na tvojí zahrádce.

KRAKONOŠ: Tohle tam teda určitě neroste.

Kněžna bere džbán od Krakonoše a vrací ho Trautenberkovi.

KNĚŽNA: Jste velice laskav, pane Trautenberku. Raději zůstanu ošklivá, ale naživu.

TRAUTENBERK: Co se vám nezdá?

Pořádně si pořádně přihne ze džbánu a otře si pusou rukávem.

TRAUTENBERK: Trochu ostřejší chuť, ale jinak výborné.

KNĚŽNA: A co ty, Krakonoši, copak jsi mi přinesl jako dar?

Krakonoš přebírá kůzle od Kuby a předává provaz kněžně. Kůzle je divoké a kněžna má co dělat, aby ho udržela.

KRAKONOŠ: Tady jsem si dovolil z naší letošní úrody malé kůzlátko.

KNĚŽNA: To je od vás milé, ale co já budu dělat s kozou?

KRAKONOŠ: No my jsme si jako mysleli, jako symbol jara, pro radost.

Kůzle smýkne s kněžnou někam do lesa. Proletí křovím, kůzle ji málem shodí na zem. Anče s Kubou honí kozu i kněžnu, Trautenberk se baví, upíjí ze džbánu. Nakonec se honičku podaří zastavit. Kněžna kozu vrací Krakonošovi, upravuje si poničené šaty.

KNĚŽNA: To ti teda pěkně děkuju. Ty šaty můžu vyhodit.

TRAUTENBERK: *(směje se)* To není kůzle, to je lokomotiva.

KRAKONOŠ: Jen se netěš, Trautenberku. Ty jsi taky neuspěl.

KNĚŽNA: Co se týká darů, musím říct, že jste mě zklamali. Snaha se sice cení, ale výsledky jsou chabé.

TRAUTENBERK: Takže nikdo neuspěl?

KNĚŽNA: *(váhavě)* Vy dva jste, co se darů týče, neuspěli. Ale je tady jeden, komu se uspět podařilo. Je tady někdo, kdo mi přinesl ten největší dar.

KRAKONOŠ: Jaký dar? Kdo?

TRAUTENBERK: Štěpanický baron. Já to tušil.

KNĚŽNA: *(s úsměvem)* Samá voda. Tady pan hajný ke mně chodil tak často, až jsme se docela sblížili. Vlastně víc, než sblížili. Nakonec jsme zjistili, že nás nespojuje jenom přátelství, ale láska. A to je přece ten největší dar.

ANČE: Mankote! Hajnej!

KUBA: *(plácne ho po zádech)* Teda hajnej, to bych do vás neřekl.

HAJNÝ: *(rozpačité)* Ale tak, nechte toho. Když paní kněžna je tak krásná a milá.

KRAKONOŠ: Ale hajnej přece s náma nehrál. Ten nemůže vyhrát.

TRAUTENBERK: Ano, to je pravda!

Kněžna se s hajným chytanou za ruce.

KNĚŽNA: Ono je to ještě trochu jinak. Chtěla jsem Krkonoše předat jednomu z vás, protože sama nemám žádné potomky. Tak to už za chvíli taky nebude platit. (*pohladí si břicho*)

Anče s Kubou gratulují hajnému.

ANČE: Hajnej, vy jste nám udělal takovou radost! Jak se vám to podařilo?

HAJNÝ: (*skoro pláče*) To tak nějak samo.

KUBA: To se musí oslavit. (*dávají si s hajným z placatky*)

TRAUTENBERK: A jak k tomu přijdeme my?

KRAKONOŠ: Ať tady do smrti nekrakonošuju, jestli je to tohle nějaká spravedlnost.

Kněžna bere Trautenberka a Krakonoše pod paží.

KNĚŽNA: Ale no tak, pánové, nebuďte zlí a dopřejte nám trochu té lásky. Pro vás se přece nic nemění. Oba se můžete vrátit na svá hospodářství, už se vám po nich určitě stýská. A oba jste kdykoliv vítáni na mém zámku.

TRAUTENBERK: Tak když je to tak, já samozřejmě rád přijdu. A vůbec se nezlobím!

KRAKONOŠ: Já se taky nezlobím. Vždyť co by byly hory bez lásky?

KNĚŽNA: Tak se mi líbíte. A oba dva k nám přijdete už příští týden.

TRAUTENBERK: Proč?

KNĚŽNA: To bude na zámku svatba.

Všichni se radují.

ANČE: Mankote, svatba! Já napeču svatební koláče.

KUBA: A já vám vyrobím kolíbku jako svatební dar.

TRAUTENBERK: Svatba, himl hergot, to abych si vzal parádní šaty. Anče, ty mi vyžehlíš kalhoty. Kubo, boty vyleštit. Hajnej! (zarazí se) No ty hajnej, už asi nic.

HAJNÝ: Občas si tě přijdu zkontrolovat, Trauteberku.

KNĚŽNA: Tak tady s pánembohem zůstávejte a my se jdeme připravovat na veselku.

ANČE: My musíme taky. Kubíčku, proč my vlastně ještě neměli svatbu?

KUBA: To je náramná špatnost, taková svatba. (*další štulec od Anči*)

Kněžna, hajný, Anče a Kuba odchází. Kůzle je táhne pryč. Trautenberk a Krakonoš zůstávají sami. Chvíli se dívají za odcházejícím procesím a mlčí. Trautenberk si přihne ze džbánu, Krakonoš ho pozoruje.

KRAKONOŠ: Neběhal ti v zahradě poslední dobou Rýbrcoul?

TRAUTENBERK: Jo, běhal, taky ode mě dostal pár pořádných na hřbet.

KRAKONOŠ: To jsem si myslel. Víš, co máš v tom džbánu?

Krakonoš mu to pošeptá. Trautenberkovi se udělá nevolno a drží se za břicho. Krakonoš se směje, Trautenberk se urazí.

TRAUTENBERK: (*naštvaně*) Nó, to je opravdu velká legrace.

Krakonoš se přestane smát a utrhne nějakou trávou ze země.

KRAKONOŠ: Tohle rozžvýkej, uleví se ti.

TRAUTENBERK: Co je to?

KRAKONOŠ: Pelyněk. Hořký, ale pomáhá.

Trautenberk přežvykuje, škaredí se u toho ale za chvíli se rozzáří.

TRAUTENBERK: Funguje to! Teda musím uznat, že přírodě rozumíš líp než já.

KRAKONOŠ: Poslouchej, Trautenberku, něco bych pro tebe měl. Napadlo mě, že bych si otevřel vlastní dřevařství. No co, les se musí sem tam pročistit a je škoda tam ty stromy nechat zbůhdarma ležet.

TRAUTENBERK: A co já s tím?

KRAKONOŠ: Akorát bych potřeboval, aby mi někdo radil, jak takový podnik vést.

TRAUTENBERK: Pche, takové rady mají cenu zlata.

KRAKONOŠ: Zlata mám dost.

TRAUTENBERK: (ožije) A víš, že bych ti občas rád poradil?

KRAKONOŠ: Byla by to jenom taková menší dílna. A představuju si nad ní velký nápis (*ukazuje rukama nad sebou*) Krakonošovo poctivé dřevařství a truhlářství.

TRAUTENBERK: Tak to ti dám hnedka první radu a zdarma. Je to moc dlouhý. Lidi mají rádi jednoduchý názvy. Můj strýc, taky Trautenberk, má v Bavorsku takovou dílnu na kočáry. A taky ji nazval po sobě, jednoduše krátce (*ukazuje rukama*) TRA - BANT.

KRAKONOŠ: To už nechám na tobě. Tak co, plácneme si?

TRAUTENBERK: Ale jo. (*plácnou si*)

KRAKONOŠ: Třeba bude v našich horách konečně klid.

Do lesa se vplíží za Trautenberkoovými zády Rýbrcoule. Krakonoš ho uvidí.

KRAKONOŠ: Máš tady návštěvu.

Trautenberk se rozběhne s nadávkami za ním.

TRAUTENBERK: Tady si. Himl hergot donrvetr krumcajs element, já ti ukážu, čurat mi do pití!

KRAKONOŠ: Počkej, já mu nadběhnu. A vyprášíme mu kožich společně!

Utíkají chytat Rýbrcoula. Po chvíli se vrací a uklání se.

KONEC